

corde atq; pro medicamento desiderari ifimox qd pti
 culas licet postmodū in alueolo libri vniq; decore
 artificio speciosius ordinare *Explicit prologo Incipit actio*

N qd pcepit deq; cogiti h. c. n. qlib;
 obligat scie illud absq; iug notia non
 pte euitae ptem **C**ulpabil' ignorācia
 iuris dñi nō cadit i faciēte illud qd i
 se est. qm sp. scō tale hoīez de natūis ad salute q.
 vires suas excedūt docē imediate patē **I**gnorācia
 a iūcabil' excusat i eis pferri qd st fa nō at crassa vel
 supia. q pueit ex negligēcia sciēdi & faciēdi qd i seē
Dicit a iūcabil' nō quā vīa possit a q ex ea nāe
 sit tūc opai. s; q opans sufficiat scdm casq; euētū di
 ligēcia apposit sciēdi illud qd nescit **I**gnorācia iū
 ris hūai sufficiat pmligati nō libeat sūditos a pe
 na i foro exteiori. licz frequē quo ad dñm excuset act
 pa quosdā ignorātes **N**ō qlib; tēt scie de quo
 lib; pccō morali an tale sit. licz expediat qd i qre
 & scie iux vniūiūsq; vires & statū et pla etiā sti
 cos q laycos **E**t iter etiāsticos plati ex officio tenēt
 q sint pati oī postēti reddē rōez de ea q i eis ē fide &
 spe **N**emo vtes rōe dñi ab ignorācia pūcipioz mo
 mlū excusat. forte ei morulā ad sīderandū apponē fas
 habz **C**is doctrina et oē studiū debet de curiositate
 vana a noxia culpā q nō ordinat actu vel hūtu medi
 ate vlt imediate ad bñ moralit' gūiteq; viuedū **Q**uā
 re studiū suū rebz iūtilib; a noxiis vtiliorib; facit omis
 sis curiositas est dāpnabilis **U**tile et iūtile noxiū et
 innoxū dicit i moralib; nō absolute sed p respctū ad
 nos cū cūstāis finis loci et tps officij atq; retēorū

Conmissio obligatio fialit' reducit' ad dictamē li
beri arbitrii dñi sic volētis obligatē creaturā. qđ dic
tamē nob' inotesat ul' i luē fidei ul' grē ifusarū vel
i luē nāle signato sup nos. **U**nde practica iudicia rois
hēm. a p' luā scāz tā dīnax q' huāz & duplici luē
pōri emanānū a postreō p' expiēne mltiplis luōsū
documētū p' qđ fit ut vītus q' ars nāq' opet'. **P**ō qđ
vītusq' bñ iudicat de oibz. et ē suo iudicio vītutis me
dū assumēdū. **I**n p'apns moralibz fit p'essq' qñz
a notioribz et q' a posterioribz ut ex hys q' videm' in
huāna policia assurgendo ad dīnā. qñz fit eon'
a pōri & siderādo eas leges q' nē s't notiores q'lis
est lex et'na. **E**q'tas quā noiat phūs epyleiam
p'pondeat iuris rigori. **E**st at' eq'tas iusticia p'fatis
oibz iustitias p'ticulaibz. d'core mīe t'pata. hoc
itellepit q' dixit. **I**p'e et'ia leges apuit ut iure re
gāt'. **E**t sapiēs noli ēē iustq' nimis alioquū sūma iusti
cia sūma iusticiaa fit. **Q**uā mādā dī eq'tas id ē cū e
q'tate p'fanda. **H**ōz mētū est ibi agnosce culpā
ubi c'pa nō est. **A**gnosce ip' nō p' assensu firmū. hoc
ēi stultū p'clōsūq' fiet. sed sic ut doleat a p'itent
hō postmodū q' v'eat i c'pa teneat. **N**ullū est
p'cū mōrle actuale absq' assensu libeo rois v'eo ul'
i'p'tatio. **I**nt'p'utū assensu tūc ēē dīam' dū ha
buit tō tēp' sufficēs delibandū et refugendi ea c'ā
q' vitāda ēē p'ugil tēbat' q'ue dicit lex forensis.
Qui tūc assensu videt' dū videlz repugnare debet
Consensu i actū solū v'ialit' malū ē tūmō v'ia
lis loq'ndo de v'iali & grē suo ut ē v'bi o'iosū.

Nullū p̄m̄ est adeo veiale quī ipm̄ vlt̄ sibi sile
fiat mōrledū placet. hoc ē dū assensū addit si tñ illud
veiale erat actū mōr̄lis ex gr̄e suo & ex eo q̄ nō fiebat
ex assensu libeo et p̄f̄o veial̄ reddebat. **N**ullū est
actū adeo mōr̄l̄ quī ip̄e vlt̄ sibi silis sit nō mōr̄lis
dū displicet vlt̄ si nō placet assensu p̄f̄o delibeatoq̄

Nihil est adeo assilū i lege euāgelica quī i ca
su posset ēē obligatorū et ita q̄libz vtes rōne tē se
cū dū p̄p̄m̄atōē ad ad q̄libz assilū ut puta m̄m̄
vlt̄ dmissioē oīm suor & siliū si et ubi nāt̄as imie
ret hoc agendi. **O**bligat̄ sup̄ q̄libz assilū qd̄ nō tēp̄
nat̄ t̄q̄ nō sit salubrior seruatio q̄ opposita. **N**ulq̄ ita
silis seruatio astrigit̄ quī ab eo ā possit ā debeat i ca
su eor̄ observatio vbal̄ q̄z p̄mitti ut de nō haben
do duas tūcas de p̄bendo palli tūcā auferēti et sili
bz. **D**is agēs extra assciā edificat ad iehēnā vlt̄ mōr̄
l̄ si assciā sit fixa q̄ illud qd̄ agit̄ est mōr̄le. vel veial̄
l̄ solū q̄ntū est ex vni p̄te t̄tū stāre. q̄ est facē extra
assciā si assciā iudicet illud ēē solū veiale. **I**n nullo ca
su est aliq̄s perplex⁹ it̄ duo p̄m̄a quī ei pateat exi
tū absq̄ nouo p̄m̄o. **N**ā si inuenerit quispiā se occisu
rū petrū i nocētē. nō occidat eū. ip̄e nō peccauit noui
t̄ sed iā peccauerat i iurando. **S**i iā dicit sibi assciā erro
nea q̄ petrū i nocēs est statim occidēdū ab eo dūtat hāc
assciā et libeatq̄ est. **S**i posthēc iadat duo p̄cepta q̄
possibilia ex culpa sua agat illud qd̄ de se magis ob
ligatorū et a nouo p̄m̄o t̄m̄is existit. **E**xponē se pi
culo p̄m̄i mōr̄lis est p̄m̄i mōr̄le. vel sic agē t̄tū et dū
tē t̄tū i m̄ā morāl̄ est p̄m̄i mōr̄le. si tale fuerit q̄ sit
mōr̄le nō solū p̄ iecturas leues ā ex suspiciōē trepida

et scrupulosa pueritē ex nimio timore cadendi in via dei
Dicitur intelligit dū tale est vehemet et p̄babilit̄ itē e
que sicut oppōitū vel magis tūc eī illud qd agit nō
tacebit mōrli culpa. alit̄ nō oportet. **C**onsiliū salub̄
est frequē agē et scrupulos leues et trepidos vitādo
eos ad aliorū iudiciū q̄tenq̄ ex consuetudinē fiat hō robustus
et iniquus **q̄** solidus et cōfido spūali. exēplū in domificatoribz et
fimbulariis. **D**ans opam rei illiute ad se nō spec
tāt nō excusat̄ p̄ ignorāciam de p̄sō sepi p̄serti q̄
ad penā in foro exteriō de rigore soluedā sed apud
deū sepe nō imputat̄ ad nouū a maiq̄ p̄m̄. **S**icut i
t̄ficio hōis p̄ ebriū nō v̄tētem rōe nō h̄z d̄pā maio
re q̄ fuit tal̄ ebrietas. sic aliq̄ diceret de p̄sō dāp
natorū. **A**mbulādū est i v̄tutū doctrina via regia ve
net strictiq̄ fiat di mādātū nō laq̄ quā ip̄e mādā
uerat q̄ius t̄de sume possit aliq̄ a malicie vela
mē libtate a cōtra i despariōq̄ corruē. **N**ō t̄n oī
bz pro oī tpe et loco p̄ducādā assēimq̄ q̄libz v̄tutē
Hō q̄ t̄t̄ rep̄mē illecebrā anq̄ fit mōrliis p̄mo o
misit rep̄mē et euitare. et hoc ip̄iūbit̄ ad d̄pā mōr
le i p̄o istāt nō eē gr̄e et eē p̄m̄ mōr̄. et an nūq̄
fuit verū dicē. iste mōr̄lit̄ omittit. **P**̄m̄ v̄tutē
magis posset dici cōhibitū q̄ prohibitū et eē d̄t̄ i
tutōq̄ seu monitōq̄ q̄ mediū iē p̄ceptū et cōsiliū q̄m
absolute d̄t̄ p̄ceptū. **I**nnus t̄n dicit̄ eē cū a p̄e p̄cep
tū et p̄e dilaōq̄ di t̄ nō x̄t̄a. **O**m̄es p̄m̄ motus
q̄ apti s̄t i seq̄ rōq̄ et p̄ eā regulai si eā p̄ueniēt
dici p̄nt p̄m̄ eā i p̄uul et fatius q̄ s̄t d̄t̄ ordiē
nē p̄m̄ i t̄tute t̄n rectiq̄ hō dicit̄ de adult̄ rōe
vigentiabz i eis. i sup̄ctaq̄ rō p̄uigil eē d̄t̄. **O**m̄is

fidelium vita pccm ē. et si dū ex fidelite opant' aliq'
 nō oportet qm possūt bñ moralit' opai sicut de fidelibz
 extra grāz sententia rector tenet. **Qui** mīma negligit
 paulatī dēdit. **Nā** viciāle pccm et si ^{non} pūit de p se
 vitā grē ifinat tñ opaciōes ei9 q est vita secūda et
 ad mortē si mltiplicat' dīspōit retardatq a pfrō
 meiti et ab accēlaciōe visiōis dī. **In** via et dī nō pro
 gredi regredi est. **Fac** iterū dū scz es t pccō mōtū
 qd bñ potes ut de9 illustret cor tuū. **Nā** bonū op9
 de grē & morale etiā factū ē mītatē utilitē affert
 mltā sicut nō viciāle qm p tale op9 dīspōit ad hō
 opa vtiutū id ē ad faciūq resurgēdū tñt' seup ad
 vīsa scit' pspa nūq' expedie nosat de9. **Nulla**
 act9 de grē moris i hñte vsū vōis ē i differēs
 sīplicit' neq' quo ad bōitatē mor' neq' quo ad
 meitū v' dēmeitū saltē bñ t'pal'. **Chritū** obli
 gam' et quociēs ex dīna auctoritē pēre salutē nūq'
 etiā tñ & tōnēs obligam' bñ opai ex grā. **Et** q non
 p quolibz momēto tēm' actualit' tēdē ad bñtudi
 nē etiā cū hoc sit pceptū affīnatū i dōcō nō sū
 dīpabilit' omittim9 dū ē grāz aliq' opam'. **Volg**
 de9 & nulla aliq' absq' ei9 dīmissiōe potest dūcē et
 p se obliguē pūq' hōis etiā sibi sūditū absq' ei9
 cōsensu libēo ad act9 itēiores et latētes hñdos. sō
 la quippe dō pē de talibz iudicāle aliq' at nō nisi de ei9
 mādato et reuelaciōe sed tñ de extēioribz. **Notat'**
 vō dīat' dūcē et p se & absq' cōsensu libēo q i dūcē
 et de p accidēs v' ex cōsensu sūditū hoc pē fieri dūm
 vni iubet' act9 extēior q nō pē fieri nisi ab itēiori pro
 cedat. **Nemo** absq' cōpa sua a cōsensu suo libēo

pōt de p se obligari ad ea q sibi alias cōdicata vel cō
silia pōtēst at hoc fieri de p accidēs pro manifesta
utilitē rēpublice nūq est pōt vlt ex cōtēpā saltē quo ad
forū extēiōr. **¶** Qm rōnabile ē ut nullq hō aliq pāpi
at n illud de quo pōt agnosce iudicialitē scdm modum
suū in foro suo pōtōfis et itēncio legislatoris nō cadūt
sibi obligatiōē sūditōr s tūmō opatiōēs extēiores pēp
torū Et ita dices horas ā ieiunās ī pācō mōrli ā itē
nōē sūt vlt absq itēnciōē absoluit se a pēpōtō ecclie
sed nō apud dñm de negligēcia ā pūsa itēnciōē sepūq
cusat. **¶** Dēcepta di affūtiā q obligāt ad sēpē sed nō
p sēpē eor obligatiō est sibi qdā dīstīctiōē ad hoc
tēpū vlt ad aliud. et ad hāc spēs opatiōis vlt ad illā
sunt colē dñm latā extēiōi nō plq de se obligat ad hāc
spēs cultq extēiōis et ad hāc dīē quā ad illā. **¶** Ade
rudiōēs atq cūficiāōēs fideliū et ut a formis sit
ī ecclīastīca polīcia cūq dñm plati ecclīastīca tāq
sapīētes statuti sūt p qd expedit illud qd est sibi dīstī
ctiōē ad aliqd vñū cū et cōiē ppiānis limitāe sicut q
di cūq extēiōr de die dñico et p ressanōēs opibz ser
uilibz exsoluat. **¶** Ecclīastīca plati respō pēpōrū
dñm et regule euāgelice nullomodo additōres sūt
sed dūtaxat qdā itēptatōres qpositōres pcones doc
tores q. **¶** Itēptatiō et limitatiō vlt expositiō plati
ī lege dīna qdū plati nō agnoscat abuti sua
pūte suscipienda est reuerēt tāq lex di Abuterēt
at si manifeste īponerēt onēā nimis gūa ciuībz ppi
piāni ut si ad festinādū cotidie ā ad statū glīa re
ligiosi hnt oēs passi astringē qreēt. **¶** Dispēctiō p
latōr ē iuris dīē qdā relaxatiō seu mitigatiō locū

h^{is} p^{ar}tie tra p^{ar}tidares cas^{us} et p^{er}sonas singulares q^uam ali
 q^u statuta s^unt p^{er} d^{iv}itate q^u h^{ab}uit p^{er}sona v^{el} illi et iⁿ isto casu v^{el}
 iⁿ illo n^{on} ita sicut opposita ag^{er}e d^{iv}inosant. **Q**uene s^unt
 restringe^{re} sic q^u absq^{ue} utilite reipublice v^{el} eis cu^m in
 flug^{er}it neq^{ue} istatui neq^{ue} istitute exeq^{ue} deberet. et
 peccat^{ur} oppositu^m facientes v^{el} eas cu^m hoc restituerit non
 tollentes. **I**n o^mnⁱ republica toleari possunt a^{ut} d^{iv}it vi
 cia q^u absq^{ue} deteiori p^{ar}ido neq^{ue} corrigi neq^{ue} extirpai va
 leret. **Q**uando at illud est et q^uando n^{on} difficile est et sepe
 iⁿpossibile g^{er}ialit^{er} diffinire nisi prout iⁿst^{it}ut^{ur} p^{ar}tidari
 bz iⁿspectis p^{ar}lati sup^{er}iores et sapietes det^{er}minabit. **E**x
 emplu^m est de metibz et usuris et silibz q^u q^u p^{er}mittu^m
 est Et ita de tribu^m s^{an}ctotibz p^{ro}loco et t^{em}p^{or}e s^{an}ctet for
 te e^{ss}e faciedu^m. **C**ois error facit iⁿis adhuc sensu v^{el} iⁿtel
 lectu. et siles q^u p^{ar}lati et p^{ri}ncipes sepe aliq^u faciunt a^{ut} p^{er}mut
 tut iⁿst^{it}ut^{ur} ob errore s^ubditor^{um} n^{on} q^u alias si fieret a^{ut} p^{er}
 mitteret^{ur} ad d^{iv}pa eosde^m obligaret. **C**ois iⁿ obic^{te} d^{iv}pa q^u
 absolut de p^{ar}ncipes ab obia et a d^{iv}pa p^{ro} futuo et hoc
 iⁿ legibz positu^m ut tales s^unt. **A**liquin n^{on} videt^{ur} iⁿ m^ultis
 q^u lex lata et n^{on} n^{on}ta posset p^{er} n^{on} obseruatioe^m abolei
Consuetudo est optia legu^m iⁿ t^{em}p^{or}es si de positu^m sermo
 fiat. **C**u^m consuetudo sit altera n^{on} leges assuete et q^u iⁿ m^u
 nales v^{er}se n^{on} d^{iv}nt absq^{ue} maifesta utilite vel necessitate
 vel tolli v^{el} m^uri. **C**osentie censendi s^unt salte^m iⁿ t^{em}p^{or}at^{ur} sup^{er}iores
 iⁿ abolitioe legu^m suar posituar q^u passi eas diu n^{on} obser
 uai s^{an}ct^{ur} possunt et n^{on} v^{er}bo v^{el} facto reclamant. **L**ex n^{on} iⁿ
 stituit^{ur} nisi diu promulgat^{ur} neq^{ue} vigore h^{ab}et iⁿ cu^m moribz
 utentiu^m approbat^{ur} et hoc sit lex p^{ri}nc^{ip}is positia ad populi
 regime^m. **D**ecus de d^{iv}ina atz n^{on} ali d^{iv}cet^{ur} tra q^u n^{on} est p^{re}
 scriptio v^{el} ad oppositu^m consuetudo s^{ed} t^{em}p^{or} corruptela. **I**n o^mnⁱ

lege quātuor posita bñ instituta Aliq̃ est de iure nāli et
dīno ut q̃ expedit hoīes legib; regulā q̃ q̃ p̃tati resistit
di ordīacū i resistit et similes Deīne ius dīnū et nāle
a positīs sicut ē difficile ita maxie necessariū ē et vtile
i oī doctrīa morali et politica et hoc fieri p̃tē neq̃ absq̃
sac̃ sapia q̃ legib; etius imittur atq̃ fīdat̃ **C**ōpacio
p̃tōz adiūce scādu gūtatē maiore et mīorem gñā
lī sumi neq̃ nisi p̃paret̃ i gñe suo et ceteris pib; qm̃
scdm̃ alias cōstācias p̃tīdāres se hnt̃ plūmū ut excede
cia et excessa **Q**uātificatio p̃tōz a p̃tēiori sūt̃ a
pena līq̃ nō suffīat̃ vsq̃quaz et a p̃tē p̃tēs gñā
obīcti et ītēnāz fīs et libīdīz seu conatū volūtātis
maiorē ṽl mīorē et causā motuā tēp̃ et locū et p̃tēs
dāpna t̃de se p̃tā q̃ p̃tēs p̃uidebat̃ a p̃uide tēbat̃
Quī actū cuius fīs ītēq̃ ē p̃tē mōrle mōrle est si
ue ītēdat̃ actu siue habitu qd̃ sat̃ si opans ītrogat̃
añ hoc facit et adītes t̃dē respondebit ad hūc fīz
fieri **A**ctū q̃ aliūde nō ēet mōrle et fit p̃tē fīz solū veīā
lē. videt̃ ēē solū veīāl̃ nisi forte p̃stīuat̃ fīs ille ut vltī
m̃ et q̃etās et nō solū ut īndēs et mīñ p̃tēpal̃
actu ṽl hūtu **N**ō oīb; actū p̃tē est fructio creatūe ṽl
vsq̃ ei q̃ f̃ q̃z est abūsū solū veīāl̃ qm̃ mōrle **N**ō ē q̃
ut i oī p̃tē creatūa p̃stīuat̃ fīs vltīq̃ abutens ea
Quīb; mouet̃ occasionalit̃ solū ex p̃tē mōrle ad aliq̃
actū faciēdu nō oī illū actū ēē p̃tē mōrle **P**er̃ si
causa p̃tēpal̃ hūq̃ actū ēet mōrle delictū **D**iligē
p̃t̃ de q̃ p̃tē fīz īncedīs q̃ t̃pē ē ṽl prout lī p̃tē dīcet̃
fīz s̃bordinatū s̃b vltīo fīe. a p̃tē cāz motuā mīñ
p̃tēpalē denotat̃ alias nō **P**olit̃ de euasīōe dāp
nariōis dīcet̃ **M**ortas nāli p̃seq̃t̃ ad enō et h̃ nō

hinc opposita malicia **B**onitas vero et malicia morales de
 genere sumuntur ex obiecto sed totius bonitas moralis specialiter
 pendet ex constitutione finis et aliorum similium adumatis **M**alicia vero
 ex uno illarum constitutionarum carencia ponitur resultat. **C**eterum
 bonitate gratuita et meritoria gratia gratuita facies operatur. **C**
 Constitutionarum alie sunt solum commutantes actum. et hoc nec
 addunt nec diminuit ad partem. **A**lie dicuntur informantes
 quod ad actum ut moralis est integritatem et informantes exigunt
 et iterum. **M**ulta ex genere moralia sunt quorum scilicet sunt
 effectus boni dum tunc ex ratione sua quodammodo doli deliberata
 de bono alterius est morale delictum. **I**bi vero hoc fiat pro
 zelo iusticie boni cuius tunc est tale bonum ille do
 lor virtutis est. **P**lerumque multa ex genere bona sunt que
 ex aliqua constitutione posita fuerunt mala et species morale mu
 tationis. **N**on omnis deliberans agit ex deliberatione sicut
 nec omnis ignorans agit ex ignorantia a stephano ex stephano
 tu. **P**otest et aliquis progredi in actum primorum motuum dum
 actu deliberat quod agendum non tamen ex deliberatione agat
 sed ex effreni appetitu et ex motu passionis. **D**icitur autem
 aliquis agere ex aliqua causa quoniam si non esset illa cum ipse ab a
 gendo cessaret. accipiendo large agere putat ad omni
 tem pretendit. **Q**uobis bonis propositis quibus ad nullum ob
 ligo quibus ad unum illorum non ad aliud quibus ad alio sub
 distinctione solum. in quo casu non tunc simpliciter eligere maius
 bonum si sit michi difficilius neque si sit facilius. et ha
 beat rationabiles cause illius diffidendi et aliud agendi.
Exempli gratia ad explendam pietatem. **Q**uoniam autem per se non
 deliberat sicut ex virtute agit ^{ali} quod bonum quod subito sit ex p
 uisa assuetudine viciosa quod repetere precipitat in culpam
 et ita male habituat in vicio et in inuadendo carnis

cedo odiendo iudendo et filib; se demet et time sicut uti
osi assidue mices crescit ut veru sit q iustq e iustificet
adhuc. et q sordidq e sordescat adhuc
deriu rei illicite fm timo sb coduoe a... alit vl
hitualit adhibita est de p se paim morte delictu
de pccidib; tm ppe appetitu sensual' amaoe; nimia q
sacnt' dicit' iualese q tal' desidm' iuuuaoe liba
pt ipm it' mortalia depuati q q amat pccm pibit i
illo Nullq agens bn scdm oeb iustitias dia debz
dare scandalu alteru qntuq scandalizet aliq Scm
dalu est ei dcm vl fm min9 rtm pbens alteri oc
casioe; ruine Na i via oio rta si qb recideit no exsa
dalo vie s ex pio defm pueret Vol9 ille scandalizat
actue q adites a adite debet alios puores ee ad per
cadu modo suo agendi q sibi no est i pcepto. nichilomi
n9 ipe opai no desiste seq i casibus hic exclusis ubi
malicia pia e scandalu qtis acceptu ubi ptea no est
adutencia n' ee d; de scandalu alteri9 et ubi qb ad illud
opandu tenet Ille dicit q malicia sua peccat et sca
dalu accipe no ex actu alteri9 q iustia sufficet debet
tate h9 modi actq nichilomin9 cadit i ruina ut si ex
voto religiois emissio pntes p9 sufficete de religiois
pftione iustia; se scandalizai qrat scandalu est hoc
no ia pusilloz sed phariseoz acceptu s; no datu Qui
lib; ab oi actu cui no est ascripta aliunde tet' desiste qn
tim; a time d; scdm vehanete iectura scandalu pusil
loz quousq; de illo pcedo diligencia ppleuerit n for
te p di utilite vinctio sps sit doceat illud tuc agendu
ut ppe fecit i publicaoe veritatis sacramenti **Seqt**
De septem peccatis mortalib; et p'o de supbia

Appetitus gl'ie si ē de vā gl'ia et p'p' d'm
v'tuosus ē. **S**i de vana at d'm nō tra
din vt i bōis fortūe nē vl' gr'e v'cia
lis ē tā q' gr'e q' ex more. si sit ad f'ig
bonū vt p' euitaciōe ifamie ā p'om'g

no bono edificaciōis aliene ille appetitus d'f'ectus est
et m'ltorū. si gl'ia sit falsa et de p'cō mōr'i ā p'f'ie ma
lo p'āpalit' & vltiātē tūc mōr'l' ē. **P**resūptio arrogā
cia iactūcia & p'pōis g'nalit' & p'p' ē de illis q' nō m'cūnt
hōi talit' se h'nti si illa h'p'e vl' credit vl' cōdite appetit. p'
tea s'p' h'nt errorē vl' maliciā iuolūtā q'z v'etale et se
pe mōr'le s'cōm g'ng obiecti et iux' cōstāciās it'aciōis
et f'is ac ceteris. **P**sumēs de d'i miā q' saluabit' q'licūz
p'cūuēt et i p'cō p'seueruēt enat i fide si hoc indi
cet p'itellā et i moribz mōr'it' si talit' affiat p' volū
tatem absolutā q' de i d'icōnā nō o' et ita d'ist'igui
possit i valde m'ltis de itellā et affrū q' s'cōm hoc
p'ā v'aria naturā s'cūit' vt dicāt' vl' errores vl'
mali mores vl' v'trūz. **P**supcio de m'ltis m'itis et gra
t'is falsa ē et temerāria si nō i'sūt. **S**i at' credat' et sen
nat' q' ex se s't p'āpalit' i'p'ia ē q'ntūcūz p'us ha be
rēt'. **Q**u' si siglant' h're q's gl'et' pestifera ē atz phai
saica p'supcio. **C**rede et s'ctne q' ex m'itis p'cedētibz
aliqd bonū ā p'mū i'seq't' nō ē p'supcio vl' error' si
ad d'm tāq' ad o'ig'iale p'āp'm actu vl' h'itu solū i'se
iat'. **D**e q' ei m'iseret' au' m'iseret' hoc ē grāz dat vt ex
illa aliā grāz largiat'. **C**ela'e p'ā sua nō ex se p'
p'ōis sed cautela p'uidēs & debita s'cū si fiat hoc ex
appetitū laudis falsē ā alteig malicie p'āpalit' vel
si ad malū f'ig vltiātē i'seruat'. s'cū etiā si p' m'edācia

opm ul' signoz ul' v'boz tal' abscoſio q'rat' fieri q'admo
 dū si ad relādū p'cā ſue luxurie figat ſe. **L**uxo ope ſig
 no ā v'lo luxuria maxie detestū et caſtitate āplexai
 cū ſuffire debeat ut illa nō ondat. Ita de ſupbia et
 ceteris poſſet dici. **P**reſupcio et arrogācia iactācia
 et p'poſis cū bona nē ā fortune min9 hnt p'cā et p
 idi q' cū bō grē p'ſerū grē gratū facietis cū illa mi
 n9 agnoſci poſſit iee. **P**timacia i opionibz et actibz
 p'p'is p' quā q's nō eſt paty corrigi dāpnabil' et vix ſa
 nabilis eſt p'ſupcio et dū in rōres alioz ā apud religio
 ſū cūta t'bat et p'dit. **N**ō eſt ſeruit9 ſed libtas p'are
 legibz. qm obligatio p' votū ā p'ceptū ceteris p'ibz au
 get v'tutis et meriti rōnem v'trobiz ei addit' cūſtā
 cia bō i voto latē i p'cepto obie. **O**bdm obligat' obe
 die ſupioibz i hys dūtaxat reſp'cū quoz ſt' ſupiores et
 dū reglas ſue dīnacois nō excedit. **N**ull9 act9 d;
 ab hoīe phibel ſub pena p'cā mōrlis alicui iurto enā
 ſbdito nō ad illā iā ſit obligat9 p' lege dīnā explicate
 v' iplicate v'tualit' v' i forma. **N**ā ſol9 de9 ē q' hz t'pe
 riu etne vite et mortis. **I**nſtitutū et iurioſa proſu
 pibz ē crede oēs iſtituāōes factas q'les videm9 reſp'
 cū ſubditoz obligat' ad p'cā mōrle ſed ſt' mlt' acti
 p'cede ut iurāōes. mlt' ut monitioēs mlt' ut iſula
 mlt' ut q'dā decēcie et hoēſtates et ſaāctes ad ſig
 aſepdū mlt' ut t'pale vitā hāc regulat' ſolū et ad
 penā t'pale ſi t'nsgridiāt' ſolū obligat'. **I**urās vel
 vouēs i aliq' v' i iuritate adiple oīa q' p' reglam
 tal' religiois ā iurātatis ordinata ſt' aut erūt nō
 p' hoc cenſend9 ē eē obligat9 ſi pena p'cā mōrl'
 ad obſervatioē illoz q' dīna. lex nō vult talit' obligat'

religioe

q. nec huana lex talit' obligat' intendebat si ite ut supponit
 intendebat. **D**ispliz dō stulta et infidel' pmissio. **I**nfidel' q
 nō seruat. **S**tulta q' discrecionis sale nō adit. **P**tea stultu
 ē dīcē q' de īgredīēdo religiōis cōsiliādū nō sit sed ad p'p'
 īspūciōis īgredīēdū. **P**otest sūcō r' itō cōsilio religiōis
 īgressū dīssuādī q'busdā ad tēp' alios īcōnū. **H**ic de pla
 tuē suscepōe a statū īgītatis dīcēt'. **A**ttē modestissimā
 cautēlam ī dīssuādēdo scām q' exhibēdā. **D**e votū et iu
 ramētū ad hoc q' obligatorū sit et dīscietū h' iudicio
 nes īplicitas q'ū aliq's īutile aliq's vtile ēēt ī unādo
 p' exp'ssū appone. **U**na iudicio ē q' reseruat supiorū aucto
 ritatē. **S**ecūda q' iuramētū nō sit a īgāt ī detēiōe q'atū
 s' ad mōrē v' vīcīale p'p'm a ī postū. **T**ercia q' nō sit
 ī salutis dīspēdiū hoc ē īp'fōnis īpēdīmentū ut ēēt vo
 uē nō ītē religiōis nūq' suscipe platurā a nō loq'at' p'
 entibz et silia q' lūz possit lūite q'z dīmīttī nō tū pas
 sim iuramēto a voto vallat. **Q**uādo aliq's n' actu nec
 hītu p' vba sua itēdit itēdit iurāe nō est res pūrio
 apud dēū n' etiā apud hōiēs si sufficiēt' hoc īstīteat p't
 tū de īcāuto mō loq'ndi v' scādālizādī v' asserēdi v' el
 de ītēciōne fallēdi cōpāi. **H**oc facit pro religiōis et
 q'busdā aliis q' iurāt p' botas suas et p' aīaz canis n'
 rīsonie et pro b'gūdis et assuetis iuratoribz p't oēs ītē
 cōis obligādī se iuramēto. **I**nstituciōes hūane nō dnt
 tales ītēptaciōes asp'naī q'les iuramēta et vota scdm
 p'cordē doctoz sūīaz recipiūt etiā dū ferret' absolute
 alioq'ū in laqū et magnū salutis dīspēdiū v'eterēt'.
Hīc ītēptācīe aliq' rē ut auctoritate supiorē est īp'az v'e
 vel ītēptācīe nullā a vīle a mīn' iuste recipiūt. **C**ōis
 p'ctas etiā vīcīalit' ītēptācīe q'uis nō oīs tal' agat ex

ceptu sicut nec ois supbz agit ex supbia et ita i alijs mul-
tis. **C**ontempnes auctoritate supioris no ex passioe vel fra-
gilitate vel ignorancia s ex ceptu q e principal ca a finis
transgressiois sue res paa moil existit ut du qd dicit su-
pior i eo q supior. **E**go i despectu vestro hoc agam q mhi
betis alias no actum. **A**d euitacioem paa no suf-
finit bn setie i iudicio de agendis nisi voluntas et affe-
tali iudicio aformet. **A**ffiat a sepe voluntas ad aliq
et ita talit exigit ac si sup itelles talit agendu duc-
taet. **S**up hoc dntinetes ca qdlibz vicu ta carnis q spe-
aptu dat doctumetu pseru i carne euidenq q i spu
aptu difficile reflexione sup acta iteiores et lactes
et hie abscoisio crebro fallit ena ipos spualit abulae
volentes. **P**onetes itellem libru ut tal est poneret ase-
qut i eo paa appie alij ad negligencia a voluntatis mali-
tia hnt referre cine oe suu. **N**ulla e negligencia vl
omissio emialit apabil absq asesu vo vl iceptio comi-
tate vl puio. **E**d a sit asensu iceptatunq dntu e. **E**t hoc
i angel et i ada videt oigo fuisse paa. **P**assio nalis
ut ira amor gaudiu odium iudicia fames sitis delciao
desideriu et siles si fiat absq ois asesa nullu paaist
si vo cu asensu sed no ex asensu it veialia deputat.
Put de actibz rois ta i poraoe supior ut e de blas-
phemia q ifeiori ut est appetit vndre dnt. **S**i i p-
ceptis penalibz pena sit addita p modu dnti
ois ad actu pcepti suffiat pena solue du acta omi-
tit. **S**i vo iposita sit pena ut ut solu accessoria
iudices ad pceptu p solucioe ei no excusat pcep-
ti transgressio sed bene aliqui apesat. **I**udicare
alteru taq malu si fiat ex officij iudicio et per

legitiōs testes nō est ex se malū sed vtiuosū. etiā sup
 p̄fessioē a alit̄ sciret̄ ee p̄ iudicē mōrē n̄ aliud pa
 teret effugū quā suo fugēt officio **J**udicē pp̄ia ex
 tīaōe aliū ex ap̄tis signis extēioribz q̄ nō possit
 bñ fieri nō est ex se p̄m̄ mōrē licz q̄z fit curiosi
 tas veial. q̄z mōrē dū hō ab alijs melioribz aut
 debitis ip̄edit̄ a dū p̄ hoc i supbia erigit̄ **J**udi
 cē alterū leui p̄suppōe scdm̄ p̄suppōes extēiores
 p̄ferti vehemētes nō ex se ē mōrē. sc̄si fixa as
 seratōe itēioi vlt̄ extēiori illud fiet i magnū p̄m̄
 dedec̄ & malū. **N**ulla i vita iudicand̄ ē tāq̄ dig
 nū i ferno qm̄ sp̄s sc̄s opat̄ sbito. **F**acta igit̄ nō
 p̄sona a nob̄ sūt iudicanda **C**elotopia q̄ est ve
 hemēs amor suspiciōs nō satis fidēs de re amata
 & alie suspiciōes malivole vt dū aliq̄s putat sp̄ de
 ridei et falli vt qdā melācolia et qdā ex religio
 sis facili cadūt si nō repmāt̄. **S**i addat̄ i sensū
 lib̄ st vt plūmū mōrē delicta a mōrē delicto
 rū vehemēs causa **I**dolatra q̄ est ex hibitō hōis
 dñi vlt̄ i p̄p̄tate a attributē dū alieū iuentū a
 lit̄ q̄ sibi p̄t̄ p̄p̄tē et apostasia q̄ est recessū a vā
 religioe & nīm̄ dē dñā p̄vidēciā et blasphemiam
 dō idigna ascribēs q̄z fuit ex supbia itelles nolē
 tis se captiāre i obsidū fidei et tūc ibi est error
 i fide **A**ut solū fuit p̄ dep̄natioē affc̄ et tūc st̄ ma
 lue ex se cūiales licz ex cūstūis dñi possint q̄z
 veiales sicut ē aliq̄s hōi dñi pp̄e aliq̄s solū p̄ at
 tributioē a p̄cipatioē a analogiā ita scdm̄ hoc va
 ne st̄ sp̄es ydolatre **Q**uedā pp̄ie qdā solū analo
 gie dē oēs tñ ex gñe suo mōrē existūt vt i iuora

noibz deonū In astrologia de iudicijs cū ea q̄ depe
dēt pure ex libro arbitrio In nigromācia et pyromā
cia et gñalit̄ i supstanciōibz oibz phibitis atq; nephari
is q̄rū effēs neq; a miaclo neq; a nā rōnabilit̄ expect
tari possūt **N**ulli faciēti q̄ i se ē hoc ē bñ vtēti
dois di iā h̄tis deest deq; i necessarijs ad salute sue
sit illa credēda sue opanda **V**oles crede et fatuas
ad oppositū fidei toleras iūta sicut i plerisq; vide
est nō est ifidel sed mēt̄ Ita de volēte pētē et
dīm dilige ā aliud bonū face ex affai que i disposi
tio corpal ipedit pro regla dicem **T**ollat sup
bia a viris deuotis et abstractis q̄ sentie solaci
oēs spūales i affai nō est signū ifallibile q̄ cari
tas ifit sicut earū carēcia caritate deesse nō cludit
Nā assuefactio et plexio ā dyabolica illusio cause st
cur tales affcō q̄rū vt ifat vel nō ifut Adoras ado
racioē dō debita absolute pdolū vt dyabolū cūssi
guatē se i angelū lucas seu xpm a mōrli cūmē neq;
excusai **R**eq; her ignorācia iūuabil loat h̄z sed pba
di st sp̄t si q̄ dō st **H**ecus si sb iudicioe ipliatā vt expli
citā h̄z adoracio fiēt vbi probabil iectūa desic agendo
stiget q̄admodū hostiā nō factā pmo lapidē hostie si
mille casq; aliq̄s licite facēt adoracōe **M**ia i cōsio faci
endi et tēdēdi scdm itenacōē ecclie si nō excusaret
miltos ex xpianis s̄plicibz pdolatrie rēserēt i ad
oracioibz ymaginū aciq; pulchre q̄ t̄pis et veteris q̄
noue q̄ nūmē aliq̄ ille magis q̄ alie replerentur
India q̄ est dolor de alieo gaudio **D**e iudia
vt gaudiū de malo ex gñe suo mōrli ē q̄ de caritate
Et p̄ferti si dolor sit de boīs spūalibz **I**z ex defcū de

liberatiois ut i pmiis motibz ut ex malicia xplexiois me
latoice aut ex dolor ille tgit ex gēg iudie pt nō
ēē mōilis ut dū dolz aliqō ex iusta cā et fine bono
Dectio q̄ est diminutio fame alteig occulta ut disfa
matio q̄ est publica ut stulticia et exp̄ iādo q̄ fiūt in
facie ei9 q̄ ledit st ex gñe suo mōiles si dāpnū ut de
det9 sit nōbile. et si nō thāt ex p̄pā rōne. ut si fiat
ad cautela alioz ne seducat a pro bono rei publice
ut citatis alicui9 a pro correctioe fīna. **I** apud ip
fco9 ista bñ agē sz alio9 rē itēpae siuid et se digne
laudāe difficilimū est **I**ra p̄ zelū q̄ est de malo culpe
dicit ex se laudabil sed ex modo prosequi pt fieri vitupa
bilis dū nō tēp9 nō locū nec modū nouit obseruāe
p̄ferti qñ p̄tinacne iuncta ē et t̄baciū seditionū magis
adductia q̄ sedatia **I**ra q̄ est mot9 citat9 ad q̄fere dū
videt9 pro malo sibi vē illato si sit scdm ordiē iuris
nō est de se vitupabil sed reducit ad uā zeli ut i
iudice ut p̄ iudicem. scq9 si ex libidine p̄pue vidē p̄ci
palit ut si iuria nō sit vē frā sed ita leuit et irō
ciōbilit estimat **I**ra ē qñz nāl passio ut i melā
colias et coleicis qñz p̄mi mot9 qñz sola i paci
entia absq9 appetitu ulteioris vidē qñz refūgea
tio qdā caritatis erga p̄xim citm odiū **I**n q̄bz casibz
a nullū est de se. a ueiale p̄am **I**ra q̄ est appetitus
delibēat9 vidē p̄pue pt a citra iuris ordiē ex se
ut sic est mōilis. p̄ferti si vidē sit nōbil detmētū

Accidia dicit9 ēē tediū **De accidia**
tēni boi q̄ ex gñe suo ueial q̄ dicit9 nō
cāitati sed eiusdē feruori **I**st at mōilis
dū p̄ eam a ex ea mōile tēne incit ut

omissio eorum quod sunt de necessitate salutis ut despectio de deo
no auxilio a sui ipsius infirmitate. **S**ola negligentia mortalis
est per quam id quod sub precepto cadit obmittitur quibus cul-
pabilior in exterioribus spiritualibus et per archiculis ut in missa quod
propheta. **Q**uia secundum vite contemplationis et studiose de hoc
quod ex se magis appetit quam officia vite actus perfecti
cum obligatione imminere manifesta necessitate a superioribus
precepto rationabiliter accedente. **O**mittendum est omnium pro
curatorum priorum. **I**nhabilis prosequi ad omnium contemplationis vite
laboret ipse exterior ad sui aliorum perfectum. **E**t aliquis ad
truncum veluti abidetur magna perfectio est et mixtura
hanc in statu penitus congruente optima iudicantibus. **E**ua-
ngelium mentis tempore orationis ex precepto debite si fiat ex delibe-
rato assensu atque teneatur illa sola interruptio intentionis de
ita orationis et facit ut preceptum non sufficiat adimpleatur nisi
si rursus iteretur quod per euangelium hanc effectum est quod tunc
aliqui neque de neque expedit neque per in missa a de hoc
ra preterit. **I**bi dum euangelium quantumque multum sit ex delibe-
ratione tene non volumus tunc habitualis primaria et virtualis
intentionis phantasia de oratione ut debemus iugiter una manet
exemplum est de perfectione. **C**onsilio cordis ad deum tempore oro-
nis quibus sit laudabilior ceteris precibus si secundum rationem et
sensum orationis fiat. **A**ttamen istud non est necessitatis quod de illu-
minis constat et ipse etiam contemplationis non rari est. **I**m-
pugnata et languida mollior et effusa passio et
mutabilitas ad omnes veterum sunt ex se vituperabiles et in-
perfecta mortale videntur dum exant ea quod missa sunt facta vel exequi-
sunt et veritas vite doctrine atque discipline relinquunt. **E**t
dum boni pueri ex difficultate operis a ex malicia
complexionis absque culpa plene in iohanne quam in petro auget

meritū & laudē iohis si & dū in ceteris ipse cū petro e
 q̄lit opet. **D**ifficilis ē ope v̄tutis ex assuetudine vici
 or p̄ueniens pl̄q̄ de p̄ se dimittit rōne laudis & gl̄mei
 ti q̄ augmētet. **I**n male h̄ituatq̄ qui nisi ex ma
 iori conatu op̄q̄ sile ad b̄n h̄ituatū p̄fice neq̄
 magis inde reddit' i cadētalit' mēdādū. **D**ifil
 lanitas q̄ q̄s ac iudiciū sup̄ioris sui & prudētoris sui re
 putat se min⁹ iusto ad aliq̄ faciendū et p̄tinat' resu
 git officia a sup̄iore t̄posita ad t̄obediētiā sup̄ba t̄pūt'
 q̄ iudiciū suū nimis p̄fert et imitit' prudētiā p̄p̄e. **D**e
 cui' ducat' p̄p̄e. lege sp̄s s̄a deq̄ d̄; eē it̄q̄. **D**e q̄ p̄terea
 si sciat p̄ictū suū eundē de q̄ fide facē sup̄iori nequit

Auarie obiectū est. **D**e auaricia
 imodecata possessio q̄ ex ḡnie suo nō vide
 t' eē mōrle vniūsalit' sed i mōrle tr̄sit dū
 ex delib̄cātiōe efficiat' & absoluta appetū
 tur querūt' v̄l rapiūt' a retinet' aliē iūctis dñs q̄liā
 q̄ modo fiat clam v̄l palā vi v̄l fraude & silio v̄l aux
 ilio p̄resertī si res sit nōbil' detmēt' et appetitu suf
 forate v̄oz et a di seruao p̄atq̄ t̄pediete etiā licet
 v̄l p̄p̄a bō appetūt' q̄nt' seu retinet' q̄ i eis spes totq̄
 auxilij velud i dō ponet' mōrle est quā auaricie spes
 ob hoc apl̄s apellauit ydolorū seruitutē. **N**ō d̄; aliq̄s
 dici tenē re alienā iūto dñō q̄ius nesciēt' q̄n dñs
 p̄sūt' rōnabilit' & sensu q̄ fauliatate v̄l aliūde
 dū sciūt' a si iux dictamē rōe rōis ita d̄; & s̄etie
 q̄admodū i extrema n̄titate. a dū cū nōbili detri
 mēto reddētis & cū modica v̄litate recipiētis alienū
 q̄ dāpnū s̄b p̄ua exp̄tāciōe p̄t euitā. **N**ulla p̄terea
 gladiū arceptū dicēt reddēdū i man⁹ dñi dū fuit

quoniam illi iustitia repetit. **S**ub finibus a sacris a imp
toribus prophetis quo ad omnes equitate quod sit de restitutione
facienda ipsi aduocati fouentes causa qua credere debet ius
ta a p dpa p dotes iusta et media fideles et iudices mali
v plati q pficiunt officijs publicis et bnficijs pfecti amittis
illos quos scire dnt ee raptores et aiaz destructores boijs
spicatis ipi p rursus siliarij dno ad talia iustas et
gnalit q talia agut a etia ssonant agentibz. **A**gre me
dno illicitis. illicitu est plq vl ming iux malicia medi
oz. varie sup scdm naz constructiuu i agredo ita vt qz
tiseat res i veru dnuum p rantis qz no. **C**ontracto qz
iuritat dno iure vl huano qz p mittit vt ifra dice
du est. **S**ymonia q est studiosa voluntas emedi aliqd
spuale vl anequi spuali constat qd de gne suo e mort
plq vl ming ppe vl ipe iux naz eig qd dicit spuale
Tpalitates ei ealie quibz eis dicite sunt ppe tn spua
les non existit nec symone nome n positio iure rea
piut. In actibz q st symonia solo iure positio cadit pscap
cio vt i receptioe modeata p sigillo a lra a sustetna
oe mistroz i tollaoe ordinu. i alio no ita. **F**acies ali
qd opa spuale et inde mcede tpale expans a eot qst
na sit ronabile p rati altera symoniacy e a p rati corde vl
ore vl ope. **D**icit a tpale q p p p rati tpali p rati vt e ob
sequi curialiu et filia. **S**ustetnaoq modeatam sua i tpali
bz aliude no hita si qd expectat ex ope spuali no iurit ex
hoc symoniacy p rati q digna e opam mcede sua. **C**a
ueat tn tpus qst et scandalosa et atenois orlo sferuet
iuripet vt no ibi statuat p rati p rati i mcede tpali sed
sbo:diacy ad dm a no ita deu. **I**ta de p dcaaoe pmo de
dilaaoe di sup oia dici posset et de bnficiorum appetitu

Symoniaci ex pacto ^{ut} ope nullo ius acquirunt in beneficio
 vel fructibus eius qui restituere teneant. Secus si steterit in sola
 voluntate quia iam non dicitur studiosa. **S**ilicet de hereticis puni-
 endis. **D**istingue. **D**e ludo taxillorum de torneamentis de
 usuris variis et palliatis dicunt iuristam plures irritatos
 ab ecclesia illic esse strictos. **S**ecus in metris et hystrionatu et
 symonia iteiori in missis caradiis et aliis quibusdam ut for-
 te in deiciis mercatibus a medicina a advocacia absque dis-
 pensacione exceptis. **B**eneficiarius iusto titulo si simpliciter o-
 mittat divinum servitium in omnibus non videtur accipere ius in fructi-
 bus apud deum. **N**ulla faciunt ad hoc ut aliquis faciat
 fructus sui beneficii esse suos in foro exteriori immo et quod res-
 tituere non teneatur quia magis a peccato mortali non liberatur ut tran-
 re subito itis horis ad ecclesiam et iteacione solam quatuor et
 filia. **S**i ita boni beneficiarius habeat instituta pro pau-
 peribus et illa sumit ad alios usque ipse ad restitutionem
 obligatur. **S**ecus si totum sit commissum fidei sue ubi et si pec-
 cet contra et sacre lege quandoque abutendo bonis illis luxurio-
 se tamen restituere non tenetur. **S**i teneat quod plura beneficia ex do-
 no superioris in casibus non excusantibus hac pluralitate. peccare
 potest utique. conferens per discretionem. recipiens per abiciendum. **N**ich-
 ilominus occupans restituere precepta non tenetur. **S**i nisi peccet
 atque pro futuro provideat non est ei salus. **Q**uoniam in loca
 beneficia aliquis teneat auctoritate superioris illa possunt dici
 non beneficia sicut plures tunc in magnis frigoribus una
 tunc. et hoc unum morale si illa omnia non sunt nisi ad suf-
 ficiendum decetiam statim occupantis secundo scandalo et impos-
 sibilitate officinandi per se vel per alium non excusant. **B**eneficiarius
 dat propter officium non quod in duobus horis solum aliquando
 duplex officium ad amplius horas obligaret. **S**i officium

est qd ecclesie et p̄rio pdest scdm qd magis bñficiat⁹ est
magis obligat⁹. Si oib⁹ cōstātib⁹ hūc inde p̄fatis iudi
candē debeat plat⁹ petriū ēē sufficiētiore nobilit⁹ et
sīplicit⁹ ad hāc curā obtinēdā et det sciēt⁹ i sufficē
ti petat mortu⁹ qd nō h̄z rē m̄ oculm̄. **B**er⁹ si nō sit nō
bil⁹ dñā. **I**n collatōe bñficij p̄serti nō curat h̄rē
resp̄s lāt⁹ ad obsequia lātā v̄ hōesta alia qd et
ad gen⁹ et ad sp̄e p̄ficiēdi i futūo et alia n̄
tā dū tñ itēatō p̄cipalit⁹ et f̄is sit de qd et uti
litus ecclesie et scādālū vitet⁹. **I**nsufficiēs ad ob
sequiū ecclesie p̄serti de quonō est spes de breui p̄
f̄u quorū si p̄mouei q̄rat petat mortu⁹ et cū p̄mouēs
silit⁹ si hoc sciētēbat⁹. **I**n moralib⁹ id qd modicū est
p̄ nullo rep̄it⁹ tñ diuiti modicū est qd paup̄i non
parū n̄ i sup̄ modicū dicēdū est apud deū illud qd
efficiat⁹ et p̄cipalit⁹ i ducit ā i duci q̄rit⁹ ad aliud qd
debet⁹. **B**er⁹ si p̄m sit i cōtāmētū et velud occasional⁹
i itētiōe recipiētis et dātis. scdm hoc q̄ntificet⁹ mū
nerū receptio i iudici⁹ et p̄lati⁹. **R**atio licz alia
q̄re p̄latū sicut ratio d̄git ut aliq̄s possit absq̄
p̄sup̄tiōe iudiciē se talē q̄le dicit apl̄s oportet qm̄
ēē tñ n̄tatis eundē ecclesie et p̄babil⁹ iertūa fidē
faciēs de sufficētia sua p̄nt appetitū talē ā exausa
bile ā lādabile efficē. **L**iberiq̄ p̄ hō lāt⁹ licē
ā i sua scā qd p̄latū appetē. scdm itaq̄ exigit p̄
f̄itiōne i ḡtutis de qd nō licz ita p̄sumē sicut de cau
diciōis q̄līte. **Q**uā curat⁹ baptizāe puerū sine
perciū ā sepe h̄e mortuū nollet licēt alicui q̄ue
p̄clm̄ i mora vidēti dāe pecuniā nō ut p̄cū sed
itēatōe veraciōis suā redimēdi pecuniā n̄ cū curato

nō ī dñū et ius tāq̃ vē data sit s̃ ī p̃dīcōē deberet
 q̃ ip̃a restitui. **S**ile de p̃lato et iudice damq̃ iudiciū ī
 eis q̃ g̃tis m̃stie debet. **S**tudīū līr̃ p̃ferti auctoritē
 sup̃ioris et ad proficiendū pro se et alijs ī postū nō ad
 oīū ṽl curiositatē susceptū exaīfāc p̃t p̃latū ṽl cura
 tū a residēcia p̃soli pro tpe ubi de viculo sufficiēti p̃usū
 est. Alioquī studē est se m̃cēnariū et lūpū oībz exhibē
Ad vigiliās mortuorū et alia suffragia q̃ in eccl̃ijs
 scdm̃ distibucōes cotidianas īstituta s̃t b̃nficiatq̃ studēs
 ā legitīc absēs nō tēt. **H**oras canonicas adaptāc horis
 diei ut p̃mā p̃me t̃rā t̃rē q̃uis siglaribz p̃sōis sit agnū
 ūm nō tū necessariū. **H**oras eī q̃sdā p̃uenire ṽl s̃bseq̃ pia
 itēacōe seu utilitē phas est ut de reo dice matutinas pro
 mane seq̃ti. **U**sū eccl̃ie succūq̃ suū est p̃cipalior t̃ptu
 lq̃ ā quā actualit̃ icolūt b̃nficiatq̃ reglarit̃ īseq̃ d̃z nisi
 dispēsēt ṽl sup̃ior auctoritas ṽl paup̃tas ṽl pia m̃ūo
 nū cūctas atq̃ utilitas. **U**sūm ap̃e d̃cā q̃ iuri d̃no et
 nālī ītriat et de se m̃rle d̃pā h̃z est aliq̃ recipe ex pacto
 ṽl sorte. **H**orte ṽo estiamq̃ appellatā ius qd̃ habet ī
 re p̃ ṽdīcōē ā ep̃icōē ā alīū modū scdm̃ q̃ t̃nsit
 d̃nūm rei ī emētē et fit sua. **Q**uia ius ṽcēdi pecūā
 ad tēp̃ ṽl p̃ s̃z nō t̃nsit ī aliq̃ absq̃ ei q̃ d̃nō p̃pterea
 ī materiā pecūē imodacō et ṽdīcō cotādūt et illuc
 seq̃q̃ usura collōt. **I**bi eī aliq̃ p̃ reiā sua aliud dāc
 pellit. **R**ecipiēs ad usuras ñcīte xp̃ulsq̃ s̃b ītēncione
 dādi illud qd̃ est ṽl sorte tāq̃ suū et ad redimēdū
 vexacōēs suas et dāpna nō videt̃ m̃rlet̃ deliquere
 q̃ n̄c ap̃e cū usurario dāpnabilit̃ exigente p̃cipat ī
 cīmē sed n̄c p̃ hoc ius h̃z usurariq̃ ī dato obstāte eccl̃ias
 tica auctoritate q̃ receptacōē h̃ac irritat. **Q**uīd fere

contractus usurarius ex genere suo potest per priam intentionem dantis et tempu-
ritas transire a suo genere in operam pietatis ut si cum succedenti principa-
liter indigere propter ex una parte et preservationem se deponem et altera
petat aliquis vel sorte in fine tale tempus sua sorte ei detur sic
quod mallet teste ipsa sua sorte apud se manere nunc sine il-
lo pro eo quod tunc cum tali pro eo eadem recipe ob dampnum cum vel
probabile quod ex solutionis dilatione sortitur sicut in redditibus sen-
sualibus recipiendum per duos etis terminis quibus pena pecuniaria
potest non solvendi die assignari potest aliquis rationem intentionem et prose-
cutione solutionis taliter statuere in particulari contractu vel accessione
ad terminum. Est autem illius intentionis signum si mallet creditor id quod
accessum est tempore statuto vel prius recipe quam terminum elabi et e-
adem tunc. **Hic** de ementibus redditibus sub libertate redimendi iudica-
mque vendiciones ad terminum ad tempus in ratione pro. **Salit** muta-
ciones in quibus per diligentiam venditoris res in nullo melioratur cum tunc tunc
lucrum affert absque predicto dampni scilicet frequentius patitur mortalia quibus non
non sunt usum proinde. **In** guerris faciedis quod malis terminis plene
sunt non ad istos innotescunt nunc ad illos sola utilitas reipublice
eos excusat a mortali quod utilitas est uno civium cum principe et ad
iurem et preservationem proinde a cautio dampni publica nobilitas
peioris quam sic dampnum particulare ex guerra proveniens. **Quere**
iuste scire esse tales a que tales dunt iudicari non excusant
a furtis homicidiis et rapinis qui restitutiones a emendas
fieri necesse sit quantum est possibile. **De** virtutes propter in eis quod
non sunt iura lege dei et nec poterunt ex suis vel patris demeritis
ut infirmitatibus et rebellioibus rationabiliter introduci ut taliter
Adam agnitiones et filia sicut iudeas postulantes regere
dominus ipso fuisse videtur. **Acceptio** propter in gubernatione republi-
ce et generaliter apud omnes iudicem et principem de se illicita est nec
mortaliter nec velaliter ex iustitiam et obiecto et pollucie tunc.

libz marie & batia nō est ā acceptio p̄sōz nī ubi debitū est
 et parit: utrobiz etiā ī gēis faciedis unū cape aliū
 dātē nō est acceptio p̄sōz ā si res nō sūt pares **R**etine
 tbuta et s̄bsidia rōnabiliter ītrodūta p̄a q̄ ē furto s̄pli
 ci ī s̄bditis. & exigē violēt ā fraudulēt s̄bsidia ī debi
 ta ā s̄bditis p̄ p̄ncipē m̄p̄ia dāpnā est. qm̄ at hoc est
 et qm̄ nō ḡnālū reglā ēdī neq̄. **M**utatio monetar
 p̄t ēē par ā mai9 delictū ex se. q̄ ēēt ī cāu falsā ali
 q̄ fabricae qm̄ s̄dīm dāpnū rei publice op9 tale qdlibz
 assumit modū d̄pe. q̄ si p̄ncipēs dicat se dñm monetē
 ēē sit etgo dñs bon9 dispēsator nō tyrān9 dissipator
Quā sūt p̄ncipis nō quidē appetitio imre nec pro se
 sed pro nātate rēpublice. Et q̄ murū cū nātās facit
 p̄sone etiā siglā aliena ēē sua. Quā bñficia sūt pape
 tāqm̄ ordinatori sup̄mo nō tāqm̄ dñō ā possessori p̄mo
 nec tāqm̄ īmediato dispēsatori reglāre et unūsalit
 nisi p̄latorz īfeloz īq̄tas ā manifestae ecclie utilitas ca
 sibz cū istud exigēt. **A**b usurariis et raptoribz ques
 t̄ h̄c stat aliud ab usuris et rapinis sufficiēt p̄ sustē
 tatiōē tot seruitoz v̄puta q̄tuor et nō plūm p̄t ser
 uitor sibi necessari9 un9 ex ill q̄tuor stipēdia obsequi
 sui recipere alit nō. **N**ō dātē p̄cām nī restituant
 ablatū hoc ē nī volūtas efficax restitutiōi assit dum
 possibilitas oportunitas accesserit et prout sapiens
 p̄fessoz p̄lat9 decimabit ut q̄ veris dñs si sup
 sūt ā h̄edibz suis ā si fici neq̄at q̄ nō sūt ā ignorat in
 pios usus referāt ablata. **D**enū de boīs altē9 q̄o
 īūto h̄z dūcē statū vlt p̄cām nātate sui et suoz
 maxie ubi posset laborare ā etiā ī casu mēdicie. p̄t
 hoc bonoz om̄ cessioz pro fiālī remedio iura īstituūt
Ab usurariis & raptoribz q̄s stat ex alio iusto nich
 il h̄c stipēdia seruitoz suscipe nō h̄z s̄b pena
 restitutiōis faciede et p̄ncipatiōis ī crimē

Fur à raptor no^{solu} restitue tenet ablata sed dapna inde se
pna oibz rite p^{re}satis **D**icit refectores testam^{en}tor à plus
iusto differetes cor p^{re}lenos iⁿ iue iactan^{ti} aiaz **N**emo
de nat^{ur}is suis s^up^{er}uat t^{er}et elargit ymo nec de nat^{ur}is
s^udm statū suū sed nec de sup^{er}fluo suis ut sua s^ut s^ub pena
p^{er}ti mo^{er}is ii ubi q^uis nat^{ur}as cū altari ip^{so} p^{re}sumit de
bete q^ualio noⁿ suatet imineret **N**at^{ur}as et extrema p^{ri}
mi p^{re}fereda ē soli dec^{en}ae p^{ri} stat^u q^utomagis sup^{er}fluitat
Priet^{er} d^{ic}te sup^{er}flua sua nobilit^{er} s^ummi p^{er} p^{ri}ntefuon
à alias p^{er}on^{is} q^ui t^{er} usq^{ue} p^{ri}os ip^{sa} largiat^{ur} vix a d^{ic}ta mo^{er}is
à nūq^{uam} p^{er}t ex^usa **C**esaurizae noⁿ ē illiatū dese si p^{ri}uidū
q^ui u^{er} ex cūstāns p^{er}t fieri cūiale ut si fiat ex alieno aut
desp^{er}ado de d^{ic}no auxilio à iⁿ grāde p^{ri}uidiū reipublice à
si alio p^{er}cutibz s^uatet **P**ede rem t^{er}az q^ui epta ē si noⁿ
bū sit ex^ussa iⁿ lucro oibz miserns et p^{ri}udis et iⁿ dustis h^{ic}
inde p^{re}satis est reglarit de se malū. et p^{er}az si p^{er}t in
dig^{er}cia p^{ri} hoc fiat **E**t si res v^{er}edita ex sua iⁿ dustia me
liore iⁿ d^{ic}aoz nulla adeptū ē nec iⁿ se n^{on} ex^ussera s^usideā
one ut q^ui p^{ri}q^uoz et ad usū facili^{or} s^u filia **D**es^u rex v^{er}
dedax quos ad ex^u p^{ri}u^{er} agnosce de facili sicut nec abs^u
dedi s^ut fallac^{er} autel sic nec eos d^{ic}a n^{on} est p^{er}serti quo
ad fori ex^ussera iⁿ d^{ic}uū et quo ad d^{ic}m etiā si p^{ri}az q^uititas
p^{er}az nobilit^{er} ad def^um minuat **D**apna q^ui aliq^uis noⁿ
ex d^{ic}ta et neglig^{er}cia sua m^{er}ado iⁿit p^{er} v^{er}edendo
deduce p^{er}serti si dapnū sit p^{er}ines dese et q^ui regla
rit ad m^{er}atuū alioq^{uam} noⁿ o^z ut si dem^{er}itoz m^{er}esig
rus fortuit^{er} ass^upsit **B**ea p^{re}ea ubi ex d^{ic}ta vel ali^{is} sp^{er}te
q^uis m^{er}edes def^uosus aduxit ut iⁿ eq^us et m^{er}ilis fieri
sol^{us} s^ut noⁿ lis ut v^{er}edat^{ur} p^{er} iteg^{er}is neq^{ue} d^{ic}o irridetur
Cū deceptioe v^{er}le mediū iusti p^{ri}az iⁿ tractū iⁿit

leges itemunt. In alijs uero casibz eadē si peccet uideat
 res suas enormit' tñ restituere nō tenet' emetibz qñtū
 reglarit' occit iudicandū. **Legit' p'scribēs i re p'us**
 aliena illā neq' quo ad deū reddē i'strigē. **De q' si fraus**
 i p'scribēdo fuit ut defcō bonefidi q' fraus si pateat in
 iudicio extēiori ad reddēdū p'scribēs ipellit' q' tomagis
 apud si lateat a pateat. **M**eritōres earū dū rerū
 si spnēt adiūce q' nō n' pro tali p'cio nōbilit' expessio m'
 res suas tēet ipi quox adforū extēi' si sciat' et quo ad
 itēi' dāpnādi s't. **P**oluo deaaz sac' dotibz ē de iure
 dīno q'tenā idē de iure sustēent' s' quotā hāc ut illā as
 signat' a t' alios redditū amūre positi iuris existit. **I**n
 redditibz ad uicā emēdis a gregibz ouīū p'stādīs ad
 modū lucrī sic i m'catūris. sic i silibz reglarit' itinc
 tibz q' nō penit' ex uno latē claudicat' q' uidelicet ad u'
 tralibz nūc lucz nē dāpnū tūmz nē uedēti nē emē
 ti nulla uidet' ē malicia de gñe sed cūstātiōis alijs
 vestri male posse nulla nescit. **C**āpsores pro cētū frā
 nis reddētes cētā quotā infic' ām cū itēq' pecūia et silic'
 m'catōres difficile est ab illicito strinctu libēare n' bonū
 faciūt hos strinctū pia causa qd' fieri nōnūq' posse non
 negam' s' secū' est oppositū. **I**n rebz q' usu peiorat' a
 rebz i sup' q'z usus tñslatioē dīni fructū affert cū lici
 tū est p'ciū locatiois adipsa. **C**onpāoq' dēre solidorū
 ad p'petuū sup' fridū aliq' cētū libz a s' obligatioē
 totā magne hēdūis difficile ēē. dicūt aliq' p' dūm iusti
 ficat' p' dūm at poss' aliq' totū fridū uendē pro vi
 lioi p'cio postea ipm' caionū reape usq' ad deductioē illoz
Ola est appetit' **De uiao gule** **D**ere solidorū
 imodeatū redendi. nō appetit' ex gñe suo q'sit

moribus nec eam in delictatione de se sequi. **S**ic aut moribus
explicat. Aut si comestio est de prohibitione vel votum suum
hoc fit tunc ab ipso seu tempore seu loco. Aut secundo quoniam aliquid fieri
preceptum est ob gulam sciatur vel vel temperantie obmittatur vel
petatur prohibita. Aut tertio denique quoniam corpus a ratione nobili
detineto per gulam sciatur vel vel temperantie perguat. In mora
libz ille dicitur temperantie scire aliquid quoniam et si actu scire neg
ligat. scire tamen debet et discernit non sonet obicere. **V**ocamus quoniam supra
non per demonstratio sed per vehementer et plausibile aieturam Je
iunius ecclesie vel alteri abstinentie nec cum nobili et progre
to quamvis sui corporis et usus rationis obligat sedulo scanda
lo. nec tamen leuit sibi figat quamvis ex ieiunij abstinentia
quoniam ex ipsa pauciores possunt quod ex gula. **Q**ui et senes
et pugnaces et nictes et firmi et pauperes non habentes
vni se refici et laborantes non habentes aliunde statum spe
torem et itinerantes auctoritate plati et alij assuetudine
dyocesis in qua sunt sequentes ab ecclesie ieiunij regulae non
exapit. **V**otum caritatis de non esu carniu votum
sup aliorum religiosorum de multis obseruationibus diuersis ali
ab iuratis votum denique particularium personarum de istis abis
non edendis ieiunium ut de capite in casibus natibus ex
treme probabilitate si vota hec teneantur imminetis debet
imminui. **N**on est licet alium de di preceptum occidere quoniam
sopm. **P**edudimus tamen in omnibus scandalum pusilloz. **D**ecior
atque piosior est abstinentia immoderata quam voracitas aut
ebrietas. si dicitur abstinentia usque ad ebriationem cibum et u
sus rationis nobilitate et sciatur vigat et adducit. **P**er
reglarum quoniam sunt spiritualiora et quoniam sunt sub maiore spe
boi palliata tanto piosiora sunt et a sanatione magis
distat. **H**abentes impedimentum de non ieiunando legitur

mū qd nō est exceptū a iuribz p exp̃ssū sc̃am̃ agūt q̃
 q̃ nō sūt nāc si disp̃sacōes p̃lati q̃suerūt. et q̃ se
 crete agūt id qd agūt ne alij sc̃andalizet. **C**aritas
 fr̃gē dedit restioes alias illicitā q̃z p̃t hospite
 q̃z p̃t ifim̃ solacōes q̃z p̃t obsequi p̃stadiū ut
 i seruitoribz mōchoz et ead p̃cipu p̃gustādo p̃
 i p̃gustatibz cibis eoz esq̃ dedit. **P**receptū de ieiunio
 ecclie p̃t aliqui serui dū dē dē mōlis mittitur
 gula. sic i mltis dīcēdū est. **E**brietas dē mōlis ē et
 gñatū oīd delcācio ab i potū q̃n aliq̃ tāta libidie
 comedit et bibit. et postpōit dēu sic q̃ ubi aliqd dē
 p̃ceptū vno mō ut alie debet a se violari nichilomi
 nā a tali delcācioē nō cessaret. **P**ec̃ si delcāret ead
 ex assensu libeo cū dīn nō hoc fr̃gē si dāphiberet
 tūc ē nullū est ut tāta veniale delictū. et h̃z reglā
 i mltis alijs materijs vtilē locū suū. **P**robabile ē
 pedēte ter i die ieiunij sine cā nō ē p̃uicatorē
 p̃cepti i t̃ia restioē sicut i sc̃da q̃q̃m oppōitū te
 nē sit secūq̃. **D**e cōestioibz sp̃ez et filibz assuetudo
 tēat et delcāciois nimia libido vitet. **I**nebriat ali
 um facit ut usu careat rois i eis nobile dēfictū p̃m̃

Luxuria ex gñe suo **D**eluxuria mortale est
 mōle dīcūq̃ p̃t corrupcōes gñatūe ṽtutis
 maiore q̃ nutrie ac mōre eis nēcitatem
 Et q̃ dīnat hūc p̃cepto. nō mechaberis
 et ut p̃ bona m̃ionij actū iste q̃ret excusai. **C**onsensus
 i delcācioē luxurie cā obiectū sibi phibitū est mōle
 p̃m̃ siue sit i cogitacōe seu i ṽbis ā i visu ā tactu aut
 nutibz ā opacōe. **C**onmōbre familiaritas magna hoīm
 carnaliū mutuo p̃ferti ad nudū q̃tūat sit eiusdē gñis

a seculis a diuise etatis pculo ppta est ideo q vitada
 Grauitas pcoz luxurie ex gne sic ordiat scdm gnuq
 et muna gne qm ex cūstāns possit eoz gūtas alit
 vaia **Bestialitas** cū brutis **Homocia** cū eodē sexu a
 i vase nō ordiāto **Mollitas** scilicet **Paclegiu** deo dedica
 tate **Incestu** pnti **Drupru** vginu **Adulteru** ligatoru
 fornicatio solutoz **Luxuria** gūalit **licitu** ē suā castitate
 sicut piam vitā defendē vni vi repellēdo **Delcāno**
 vi cū vxore licita ē causa prol cū reddedi debitu cū
 pseruatiōis ab iūsticia prohibita Et si sola delcāno
 qrit cū methas cū vici mīoniat sic q ex nō qret
 neq fit cū cūstāns aliunde phibitis illud a nullū a
 tātu vaiale est pām **Uxoratoz** alit pām pē mōli
 ē i mīonio si cū decmēto nobili plis pcepte a gūande
 sciēt fiat ut tpe mēstruoz si extia vas si cū deside
 rio absentis q pntis alit nō sui si pūcipalit ex
 cū a ex fīe mōlit nōis **Facilis** ē sepe ab ope carli
 tōlis abstinēcia sicut i vñibz et vidius q modeste ma
 rilem copulā qre sicut febris potu et ignis flatu et
 pruritū a tactu tāde magis succēdūt q corp q sacer
 dotis si vxoraret cēt vxoris sacerdos q totū ee debz
 dno pfectū et expeditū a cura rez familiarū et so
 luti legibz ciuilibz et ozi iugit vācie rōnabilit
 astrigit voto mīstis **De decē pceptis decalogi**

Diligē deū sup oīa ex toto corde ex tō
 tā ex tota virtute qntū sufficiat via
 tori ad salutē est talit affici ad deū ac
 tu vñ hitu q di aīcia cūlibz alit rei
 dilāoni anpōit sic q pro nulla dilāōe
 sui vñ alit rei cūitate vñ de fāre p tūsgressiōez cū
 rūq pcepti dñi **Secūdo** scdm legem tētur pōia

eligē amichilatioē seu dāpnatioē etnā q̄ p̄māre
mōrlit. neutz quippe p̄t eligi licite stāte lege de p̄
repto hūde cāitatis tūq̄ neq̄ amichilatio stat neq̄
dāpnatio. **P**ropositi alicui viatori ista q̄stioē et sili
bz an tunc patet ēē ī igne p̄ unū diē q̄ p̄mō mōrlit
asentē. nō tēt. ita hoc delibeāē absolute de alterā p̄mā
sed teneat suspēsū iudiciū asiderēdo fragilitē suā et fi
dedo ī dīna mīa q̄ ut vlt nō p̄acet eū ī talē tēptatioē
iādē ā si p̄acet dō faciet cū tēptatioē p̄mētū ut possit
sustine. **P**ropositi huiusmōdi q̄stioibus q̄ hō faciet tēptā
tioē fori p̄ntē Aliud ē optāē ē desideāē illud qd est
mēliq̄ et iudiciū illud ēē eligibiliq̄ ā min⁹ fugibile al
tēo Aliud delibeāē absolute q̄ ip̄e sic faciet et sic eliget.
qm̄ p̄mū est pie et fidel̄ aīe. scdm̄ de p̄sup̄tioē et tēme
ritate dīpat. **I**urāe p̄ dīm qd ē eū testē veritatis addu
tē fit licite p̄mo mēitōne dū veritas s̄best et reuerēcia
comitat̄ et pia nātās ex huāna t̄mūte asurgēs īpel
lit. **I**urāe īvanū est p̄ie dīm ī falsitate t̄q̄ ēē testis ne
q̄ iudice p̄mo dū ex delibeāāōē fit sp̄ est mōrle. **E**xigē
iuramētā ab hīs de q̄bz de q̄bz vehemētior est p̄sup̄tio
q̄ de opposito apud exigētes q̄ deieciabāt et ad hoc ex
delibeāāōē īducē vix ā nūq̄ caret mōrlit delcō n̄ for
san q̄bz apud iudices q̄bz ex officio sic exigē n̄cē est
Neq̄ n̄cē est neq̄ utile et sepe īmōsū exigē iura
mētā ab hīs q̄ q̄stionāt ī iudicio exteiori eccl̄iastico
vt cūli q̄ p̄sumi p̄t vehemēt q̄ qdā deieciabāt et
q̄ eoz iuramētō nullaten⁹ stat. **D**e re p̄cāta occulta
q̄ s̄q̄ nō p̄t p̄baī testibz duobz neq̄ rem publicā scāda
lizat null⁹ ī foro exteiori licite p̄t ab alio īiūto iura
mētū extorq̄re. **Q**uāuis sp̄ nō tū pro sp̄ obligem̄

colle dñi nō solū nē talit' sed etiā signis extēioribz. Illa
tñ signa p vaietate tps et hoīm pūt vaiari sicut ozo
nes genuflexioēs thurificatioēs prostatioēs et psetatioēs
cādalaz et victiē et filia. **S**ignis extēioribz nūq' bñ colit'
dñs qñ illa vñ nequt' fieri bono aūd vñ scandalizāt ex silitu
diē sui ad ydolatrā a' aliā inhōestātē qñadmodū fit ī in
fantiē stultoz apud mltos et ī istis delatioibz bacloz
p mltos sacris ornāmētis idutis et qbusdā silibz q oīa
platoz sollicitudo tēbet' abradē. **O**bservatio sabba
tismi quo ad cōstitūtiōis tps et modis et loci p māxi
p'te relicta ē. **D**etēminātiō platoz q agnoscat' tñ ex eoz
īstitutiōis tñ ex asuetudinibz p eos legitime toleātis. **D**e opi
bz seruilibz nō excedis diebz dñicis et festiuis plq' ut frē
q't' detēmināt asuetudo loci et psonaz a platis toleātā q'
alia lex scripta. **C**ōsuetudo excedi opa seruilia h' ab istis
h'et ab illis ī diebz festiuis tñ māxiē dīceda eēt cor
ruptela qñ tōlit' a seruicio dī et a cl'tu festoz et māx
ime ab auditu misse reuōret qñ p'teā h' seruilia mā
gis ex cupiditē q' pia nēcitātē reipublice p'tināt'. **I**o
a et alie recreatioēs corpales apud vulgū diebz festiuis
qñ n' sepius amixtas habeāt malicias extra dī legem
nō tñ p dñm eccl'iasticis obuiāt īstitutiōis. **O**pa ser
uilia plenūq' fructuosā fierēt si nō ea phibēt eccl'ia
q' illa q' vulgares ī festis excent' ap'cā platoz. **I**te
attēde ita festiuitatū mltitudiē ne sit illa ad accumulū
p'm pōnā q' ad cultū. **D**ilige p'p'm sicut sapiē est
velle p'p'io ea oīa q' scdm itāz rōnē hō velle silit' p'p'i
mū suū velle sibi. h'et at' s' īdispensabilē hō caritatis
et grē. **C**ū bonis fortunē et nē ex grē q'ris dare pūt
hoīes abuti ī p'miē suā vñ alioz nō q'libz tenet' vel

le illa cuiusq; p̄rio suo f̄ aliquā nō velle q̄ et scdm̄ r̄t̄z
ita debēt hō velle de seip̄o. **Sic** iudex cū amore p̄mi
neat ip̄m ā bōis spoliat. **Sic** īgenitū et sc̄iāz et dīcie
p̄nt desideāi ista v̄t illi p̄rio nō adēē dū noctūa credū
tur. **An** religiois īgressū teneor p̄videre n̄citatū p̄ntū
extreme si possū dū nō aliū de pat̄ eis p̄missio n̄ excusa
ret me religiois īgressū qm̄ pecc̄e ītrādo et p̄q̄ ītrōitū
p̄fitendo. Si tñ n̄citas illa nō sit extrema ā pat̄ aliū de
missio nō t̄eor p̄ iurādo exīe religiois iā p̄fessā. **Dupe**
oribz n̄ris q̄ oēs dīci p̄cēs p̄nt obediendū est de rigore in
eis solus ī q̄bz sup̄iores magis at̄ ei cuius auctoritas pot̄
or attentis cūstāns p̄sone t̄p̄is reipublice et vtilit̄is
ī istis v̄t ī cōnētibz rem publicā pl̄q̄ obediendū est prin
cipi q̄ p̄r. sc̄q̄ ī re domestica. **Pro** nobilit̄ de manacho
resp̄u pape et ep̄i et abbatibz et p̄lapis t̄pal' distīcio
locū habz. **Quāto** pl̄us dilāionis t̄e cōrūt cū aliq̄ue
p̄mū v̄t ē h̄itudo p̄latiois et s̄biectiois ad iūice bōita
tis et rō agnatiois beneficēcie s̄forz p̄rie et filiū tāto
rectis pibz ille d̄z pl̄q̄ amai et p̄fari tñ obligatio legibz
cauta observāda est. **Ab** īmūco p̄ato tōlit̄ satisfact̄e de
iūria ego teneor satisfact̄oē suscipe v̄t t̄oligē tñ obū me
im ā sociētē solitā ā alia dilāionis signa possū īr
dicē ad mei et sui cautelā et nō ad rācorē. **Inimicū**
nō pat̄ū corrigi diligo q̄ntū sufficit ad salutē si ei nō
lo malū dāpnatiois neq̄ dāpni t̄pal' p̄ iūsta media.
Inimico meo ī corrigibili optac̄ fas habeo v̄t talit̄ si
bi sit ī aīa v̄t ī cōbz q̄lit̄ sufficit ad hoc q̄ neq̄ ī neq̄
reipublice iūstū dāpnū possit f̄erre. **Iure** nālī vim
v̄ repellē l̄z sic q̄p̄ecato aliq̄s ā q̄licūz p̄sone cuiusq̄
dignitatis etiā papalis via facti et nō habēs iuris
remediū fas h̄z iūriat̄ de f̄cō resistē scdm̄ q̄litate.

iurie sc; qntū requit et sufficiat et illū ad suū
tamenū ab hac facti via. Casus mlti ee pnt qd
qd se gerēs pro papa et p tali hētq ab ecclia potest
potest a sūdito licite vl' occidi vl' carcerari vel p modū q
dā appellatiōis ab eo vl' sūstractiōis a sua obediēcia de
clari nisi forte obstac mōstret. Astituo aliq nō huāna so
lū sed dīna atq; reuelata huic nālī iurē pūdicās. Nūq
pro saluatiōe vite ā cuiusq; rei sue litz alicui mortē alte
riq de p se facit via fā pūare et maxie illiq q nullā ifert
iuria. Nūq pro saluado vitā suā corpale st in opū via
fā a se puniēdi ut si nō alit euade pū aliq se p septe qm
steredo puulos viā obsidētes mors potiq ē expectanda. I
ta dū qd est extrema finis nēitate nō d; ab alio sili
t famelico panē necessariū extorque. **De sacmētis**

Si oī sacmēto si desit itēcio actualis vl' habitual' fac
endi illud qd xpc iūstituit et ecclia itēdit nichil agitur
Siliē si forma amittit' ā corripit' et materia debita ā
si nūst ydoneq; sdeficit et hō pāse q aliq; sasmaticq;
est vl' hētq; vel p sūsq; et excoīcatq; vl' deq; datq; nō red
dit ipotēs ad efficiēdū vl' sferēda sacmēta nī desit a
hūde vl' potestas ordīs vl' itēcio debita vl' materia vl'
forma qm s exēdo talia i casibz phibitis qm s delicti
reus teneat. **F**iat sp qd meliq; eū de possibilibz dū
itā sacmētoz mūstioz dubitatio aliq; rtigerit ā supplea
t' caute id qd amissū fuerit et sū qdā adiōe si nō erit
illud iterādū. **T**estimonialia seu figuratiua legis atq;
an xpi passioz erāt iudeis nētia postmodū p aliq;
tpe licita sed iutilia tādē ut nō obseruātibz et spē
meis ponētibz mortifēa nec ab eis sumēdū est effi
cax argumētū q mō talia i aliq; casu agē debeamq;

In casu dubio vehemet' an aliquis sit vel nō sit baptiza-
 tq vt si sit expositq vel baptizatz i noīe xpi tñtū a alio
 tali dubio itet' baptizing sibi hac additōe **S**itu es bap-
 tizatz ego nō te baptiza **E**t si nō es baptizatz. ego te bap-
 tizo i noīe p̄is & filij et sp̄s sc̄i **B**aptismū sanguis dat
 martiriū et flammū. **A**ctio de p̄is a satisfactio gr̄tuta.
 p̄mā nō iteāt' alē ab obligatiōe baptismi flammū si
 facultas affueit nō excusat **E**a q̄ s̄t de decētia sac̄-
 mētoz nōbibi iſtituta et p̄m̄lgata ab ecclia nec
 abolita s̄t p̄ nō vsū et si nō sunt de nēcitate sac̄mē-
 ti ad faciēdū id qd̄ itēdit' s̄t tñ de nēcitate p̄cepti ad
 obligadū nesciēt' & negligēt' absq̄ rōnabili cā dimit-
 tāt' **F**orma i oī sac̄mēto p̄t corrip̄i a p̄additiōe a p̄-
 ſtrictiōe a variatiōe a it̄ruptiōe nōbile q̄ modica
 nō ipeidit **S**icut additio ſubtrictio & variatio si neq̄ tñ
 hāt formā ad ſenſū aliū neq̄ i intelligibile redd-
 itz iſſuete et cl̄pabilit' fiāt ſac̄mentū tñ nō a-
 nullāt **N**ec i baptismo s̄t de nēcitate ſac̄mēti. m̄s-
 ter ydonea materia q̄ est aq̄ elemental' fluida ad
 diām luti et aq̄z q̄ s̄t artificiales. itēno actual' vel
 h̄itual' faciēdi qd̄ ecclia itēdit it̄igēdo nō ſb̄m̄-
 gēdo ex aq̄ illa baptizadū a ei q̄p̄tē p̄cipalē nu-
 dā et q̄ aliq̄l' ſſenciāt' ſactu vel h̄itu vel i p̄ntibus
 dūcēdo ſil' hāt formā **E**go baptizo te i noīe p̄is et
 filij et sp̄s sc̄i **A**mē **N**on iſt' ydonea baptismi re-
 ḡlarit' et ex casū nēcitatib' ē ex ecclie p̄cepto ſac̄-
 dos q̄ p̄mittē h̄z exorcismos et cathesizatiōes et alia
 obseruāe q̄ i libris ſtinet' **D**e nēcitate ſac̄mēti
 q̄libz viator ad excludēdū āgelos vel demoēs q̄ ſil'
 poſſūt it̄igē et v̄ba p̄ferre. ad excludēdū mācū

et mutū aliū a se qz nemo se baptizat et cōcedēs hī
tualit' vlt' actualiter qd ecclia cōcedit etiā si nichil
credat de effcū **B**aptizādū ydoneū ē qlibz viator
nō baptizātū q' sentit iēptatiē baptizai vlt' i fide pū
tū vel offerētū eū vlt' ecclie si nūq' capax fuit rō
nis vt pūuli **S**i at' fuit aliqui capax rōnis et disse
seit cōtinue baptizai ā si nullo mō cōfēciat dū vtit'
iōne baptizai nō debz **V**erū si p' ante cōfēciat nō renō
uit qz p'suit' ab ecclia nō cōfēsiū si rōe non cōtinet
Baptizādū nō est fas cōfēci' sacramentalit' cū bap
tism' sit ianua sacramētōz et de origili cōno actualis
neq'q' exigit' de actualibz vō sufficit displicētia i gna
li absq' obice male volūtatis pponētis actualit' se
peccatū quō obice postea cessate baptism' efficiat
am suā capit **B**aptism' dicit' penā et culpā ex
tegro loq' do de pena debita p'cis nō ex ciuili i'stitua
ōe vt sūt irregularitates et mortes pro delictis cōis lo
q' do p'tea de pena debita p' se qz penālites hūi' vite
debite origili p' accides manēt vt sitis fames ē quo
rū cū est p'cū origile sine quo nō venisset **S**i pūuli
i'fidelū baptizēt i'uitis p'ntibz i fide ecclie illi sūt vāc
baptizati nec debēt reddi p'ntibz si p'cū timent **S**i
mulit' illi q' metu metu cōducūt' ad cōfēci' cōfēciendū
baptismo q'q' talia agē rōis vsq' ecclie nō approbet
Baptismū flūis differre licz qn et vbi nō appa
ret scdm vāciles i'ectūas p'cū mors et spat' possi
bilitas seu agnitas maior recipiēdi i postū quo
cū et si sbito baptizādū moriet' salū ē **S**acramē
tū cōfēciōis ad robur i'stitutū tenet' qlibz p'pian'
hūis vsū rōis nō cōtēpne p'sertū i'minēte p'cū cōfēsi

oibz ppi corā ifidelibz faciede **E**ucharistie sacramētū
duplice hz formā et materiā de nātūte sacramēti **For**
ma ʒfectiois corpis ppi est ista **Hic est corpꝰ meum**
Et forma sanguis **Hic ē calyꝰ sanguis mei** a hunc equo
lēb qđ dicit apł grecos **M**ateria corpis ppi et paib
de tico p maiori pte **M**ateria sanguis unū de vite nō
tribatū ī aliā spēz vti accū **C**elebus ʒsuetudo et
ordīacio supior ī eis q ad solēpnitē misse et gñalit
oīm sacramētoꝝ spectāt obligāt ad nō ʒtepmedū huiꝰ
moī ʒsuetudinē et ordīacioē qđ libz solēt hēre obligāt
pterea vt negligēcia frequēs et crassa fugiat **F**acta
diligēcia solita fieri ī talibz cōa materiā corpis et sang
uīs si p maliciā a negligēciā mīstri alit oblatū fuit
qđ debeat vti pta aq pro vno pēteat ī oēz eūctū sa
cros et si res nō sit et qđ obmissū ē suppleat vl enē
det pserā vt itegritas ī ʒfectioē et pfiōne sacramēti
ʒseruet **D**iscrīne noui pti mōlis ī celebrādo vita
tur si post discussioē ʒsciē q reglarit ī talibz hzi solz
et celebrādo nō habeat ʒsciāz fixā a eq firmā sicut
de oppoito q sit ī pti mōli vl alio legitio īpedi
mēto vt ē irreglaritas et hʰ vōt cōtudo moral vl
cūlis q hō sufficiēt pbatū est **E**xistete cū quo hō
pē celebrāe licite et a celebrādo licite desiste lau
dabilis est ceteris pibz celebrē tūm q opꝰ de se pui
legiatū est ʒ fructuosū tū q a nobilioi vteute pro
cedit celebrāo q fit ex amore q omīssio q ex tōre gñā
tur **L**audabilis ē q oppoitu ceteris pibz et cessāte legi
tio īpedimēto cotidie celebrē **D**ollutio noctūa
tollēs sufficiētē deuotioē recollitioē et reuēciā ad
sacramētū eo q aīa magis inde ebes et cūlis effecta

est impedit a celebratione quod dum talis caritas et ebetudo
regnauit in casu necessitatis uigete ut si sacerdos sit unus
et missa porroctual fuit celebranda. **I**tem quod habet
tunc et facile sui recollationem uel aliunde manz deuotum ad
sacramentum et reuerens post nocturnam pollutionem non uide
t per ea impedi qui celebret die septima confessione tunc in
omnibus euentibus precedere quam nulle sordes corporales impediunt
in pro quanto uel sit parum uel sit in horrore et scandalum assis
tendum uel deuotione debita tollit. **U**ir et leprosus et
uir menstrua patiens a celebratione secreta non ardet.
In omni adoracione sacramenti altaris subintelligit adiao ista
uel silis si sectio rite et debite secundum institutionem propriam
est celebrata ac proinde adorans alienus est ab ydolatriam quibus
celebrans non sectans est in culpa. **A**pparete figura cum
sacramentum alia a figura solita panis et uini. non conuenit sa
cramentum suum sub illa forma neque sine adiao implicita uel ex
plicita adorari. **P**ositus pluribus hostiis super altare si
sacerdos intendit generaliter omnes aspergere uel aspergere erunt
si tamen duas ex illis quas determinate signat ille due sunt
tamen aspergere. Si illas duas intentio suo determinat nichil
il ibi aspergit obstaculo asfusionis intentionis propter quam ista
non magis quam illa potest dici aspergi. **N**egligentia uita
pabile est et sepe criminalis quod sacerdos a celebratione
et catholice huiusmodi usus uolens ab eucharistie suscep
tione tollit abstineat. **I**lli pueri sunt ydonei suscipe
eucharistiam et ad hoc legati uidentur sel in anno quod se
cundum leges censentur habiles ad nubendum. potest quod
deuotio etate hanc puenire sicut in quibusdam etate supplet
malicia. **A**udie missam integram est de obseruacione sab
bati hoc est diez festorum pro tpe legis euangelice nisi

p' impedimētū legitimū aliq's se tūcat. Tale vō ipedi-
 mētū scdm loca et tpa et etates et consuetudines vane
 iudicant. **Obligat** i celebre pro quolibz duoz vnam
 missa nō absoluit vna celebratio. Vna quippe missa v-
 tute opus opati ex quo finiti valoris est nō tñdē tol-
 lit de pena nec tñ redimit qñtū due. **In** annis
 et claz et receptioe missaz pro vno p'cio sue sustenta-
 tiois et i silibz tēptatio vī sapiētis locū hz. alioqñ nō
 videt' quō sex ā septē annis iā i eccl'is cathed'ibz lic-
 te sil' eadē die iūgerēt. **Obligatū** ad s'bidia spūalia
 tutū est digē i tēatōz suā ad deū sic qd' dignet' dis-
 ptur de valore sacmētōz vel suoz bñfōz qñt' et
 qñtū vidz se apud bñfōres eē astrictū. **Cautatis** ē
 maioris spūalis eliofia q' gratis dist'buut meita sua
 satisfcoia ad libeātōz aīaz q' eleofia corpal' et quā
 q' tal' nō inde min' hētur sit de p'mio eēnali cardia
 tñ inde de p'is patis ceteris pibz satisfant. **Fallūt** plu-
 mū hī q' potētes aliunde vīe obligāt se ex bonis eccl'i-
 astias vel aliis ad satisfaciēdū pro aliis delictis cū hoc
 cedat i retardatioe satisfaciēdi pro p'is et h' sola iudix
 i probae bñfōz plūalite sufficēt. **Expedies** videt' ut
 nulla excoicatiois snā ferret' de fco a iure vl' iudice ne
 q' pro p'nti neq' profuturo n' pro manifesta p'niā q'
 se mōstuit aliq's nō patū audie eccl'iaz alit' qñt' habe-
 t' sicut et hī et publicā audie eccl'iaz patq' nō est.
Expedies videt' ut nullq' tenet' alui vitae qñtūq'
 excoicatu a iure n' postq' a suo iudice fuit denunciata
 eē tal'. Siqdē i oī casu alio videt' possibil' excusatio et
 tēptatio eoz q' aliq's mittit vñ excoicā dign' ē q'
 nō debeat euitā a p'icula p'sona et hoc tollēt māg'.

nā i politica iustitiae iustitiae Expedies videt quod
 sententia excoicationis late fuit et iure scripto qz vsqz mul
 la est a pla obest qz pro fit expissa reuocare tñ i pñtione qz
 i dporesibz et i ecclia vniuersali cassaret Expedies vide
 t iustitiam a iā iustitioris tal iustitiam ut sola excoicatione
 suspensa a iudice et pro tali denūciata iustitiam dicitur irregla
 ritate immiscendo se sacmētis et qz sola tal a pñte absolue
 di i foro sñe spoliata referet Principula et a sñditis vix
 alit aufeibilibz pñtē i materia sacmētali iustitiae hoc
 auferret Expedies videt ut nulla sñia excoicationis fo
 ret n̄ pro iustitiam fñ i rebz pñe spñglibz ut vbi tñsgrēs
 sio vñget manifeste i dñsioz fidi i sño spñalis libtatis
 sño et dñz ut videt qñuor eē i foro exteiori pñtione tñsgrēs
 siois qz dāpnū fuit illatū Expedies e i mltis defu
 bz illos vl toleat vl ad bonū fig ordiare qz pñtione
 nes sñia et iustitiam a pñtione rigorosas eos
 conai fñditā extirpae ut de euenis pñtione anū de ca
 pellatō mñenariis et sñlibz **De penitencia**

Diuinalis et nō solū iustitiam obligat
 ad iustitiam sacmētale pñtione actua
 le ut fiat sñt anū morte Hec sñt sñt
 tpe ad iustitiam ipñ nōtē est qz sñt
 iustitiam iustitiam expñsio tpe iustitiam libe
 arbitrii i deū et pñtione detestatio Hō nō sñt tē iustitiam
 te iustitiam pñtione iustitiam n̄ pñtione sñt pena noui pñtione mōt
 lis dat et spñt pñtione deqz qñ sit fragiliti mñt sñt
 et illud qñtū sit i oibz qñtū regla diffinūe nulla
 pñtione Obmissio iustitiam iustitiam sicut i alio acti
 bz pñtione nō vñt obmissio nisi sit res pñtione acti
 cipal dñt debet fieri et nō res pñtione iustitiam qz vel

antecedunt vel committunt vel subsequuntur alioquin obmissio
 oēs in una obmissione nuñtaretur infinite. **Q**uibus de
 actio idcirco confessio in actu vel in habitu a proposito vel
 in voto ea ubi fieri actu cessante impedimento alio quod duplex
 casus continet. **P**rimus institutio ecclesie vel in anno. **S**ecundus sus
 ceptio eucharistie vel celebratio et sacramentorum aliorum suscep
 tio secundum quosdam. **T**ercius periculum mortis vel silite imminetio
Primus ista quod alias non habuit oportunitas confitendi peccata
In recordatione peccati mortis dum missa iam pervenit usque
 ad hoc ut amode sine scandalum deseri vel trahi non va
 leat a dum sacerdos aliquis deest et magis necessitas sufficit
 etiam includens propositum confitendi. **C**ircumstantiarum quod duplex est
 una quod impedit quod minuit quod aggravat quod
 et alia species transmutat. **E**theculatio non solum per circumstantie
 sed peccata ideo sunt de necessitate sub expressione confitendi. **P**rimas
 non expedit dicere ne secundas regulariter. **T**ercias exprime sepe u
 tile est et quibus secundum quosdam necesse. **C**ircumstantiarum expressio
 in confessione talis vel in talibus ubi circumlocutionibus expressa sufficit
 per quam confessor de magnitudine peccatorum eius quod confitetur pro ab
 solutione et penam discretè referendis instruat. **E**xpedi
 nonnullas circumstantias de articulatione vel tempore vel die tamen ad
 veniendam humiliorum confitetur tamen ad eius queratorem primo
 dum magis humiliora quod omnia dixerit tamen quod circumstantie multe quod
 esse nullas a veritatem arbitratur confitetur peccata sua mortalia
 tamen denique ex hoc quod una circumstantia habita confessor de aliis dicit
 tamen quod confitetur pudore pressa celat. **C**ognito de statu
 eius quod confitetur quibus nos plerumque nimium super circumstantiarum
 perclaritate interrogatio presertim in peccatis carnalibus tamen ne co
 fiteatur veritatem motus quibus meretur et pueri et puellae
 et hoc in his quod non essent necessaria dici tamen ne scandalum

iflamet

zēt et si noīatioē pētoz pua agnitoz ppteā discreto
matia requit et sp a gñalibz itrogatioibz ad spēnali
ores pdati et sensum dūet tuorādaq manū eiq quo ob
stetate educit colub tortuosq. **S**ecretū amissū fidei
alteiq relac est de iure nālī. hoc ē rōnabilit qlibz si
bi vellent fieri et alt socialis iūctq depiret mltō aplū
sigillū cōfessionis secretū ēē dī et nullo casu signo ā vbo
referādū. **C**ōfiteb dī reglarit i pētoz suoz explicatio
ne relac plices suos nī dū alit cōfitei nō pōt sicut im
restu cū mīe vlt vnica sorore ā nisi sic dicat et apud
talē q reuelatio debeat prodesse nō obēē eis q detegi
mī quo casu nichilominū magna cautela requit apud
cōfitecem et cōfessore ne zelo pficiēdi i discreto fallat.
Quā ad cōfessionē ptenēa vt pūā iūcta et itro
gatioēs fē et cetera nō dūcētia ad malū sē de cō
fessionis secreto pōt qd peccāt si nō excusat eos ignora
cia illi q pūās suas et ea q sardos eis dixit passim
dicāt et q etiā sup hoc tēnt qm talia p idm cau
sāt aliqui irrationē sardotis ā cōfessi culpā. **Q**ui
seduxit alios ad peccatū tēt pro posse eos postmod
ad viā vērū redūcē nō mīnq q de dāpno tpali
illato. **S**ic de ifamatioē et filibz et ad hoc dī cōfē
sor dūcē cōfitecem. **C**ōfessq noles pām suā reuelai
p cōfessore si petat illud q cōfessioē detegē neq tū ad
est tutū cōfessoi illud onq assume si remediū possit
alit i comodū adhibei. **N**ullq scērite sacmētaliū abso
lutq sup vno cōmē potest nī de assensu suo libere obli
gai ad aplū cōfitecū. **S**i sit oppositū i qbusdā regioi
bz ā casibz i iustitiaoīs positae quibz hō spōte se subdit
et hoc faciūt. **S**i cōfessor vērū p suat sollicitū ā
sollicitū ad pēta vtrū ad lū bēte psona hoc tūcēs

de ab illo sciet sui ciuitatē pete licētia alteri confitendi qua
 nō obiecta p̄t nichilomin⁹ alteri confitei & absolui. **D**esta
 tu eoz q̄ confessi s̄t tuag ē vt confessor nichil dicat neq̄ ad
 vitup̄m sicut stat neq̄ ad laudē ne inde confessi supbi
 āt ne p̄tea ip̄i et alij i p̄p̄osim fite confitendi dilabā
 t̄. **I**udex cogē volēs ad reuelaciōē confessiois peccat et
 tēt p̄b̄ sibi nō respōdē a dīcē hoc nō ēē de foro suo
 q̄ si oppōt qm̄ taceo et nō negādo nōre videt q̄
 confessa sit i c̄lpa. **R**espōdēdū est q̄ sacerdos alit̄ agē nō
 p̄t ideo nllū scādalū suo vicio depūt. **P**ccōri q̄m̄
 nō sufficiēt pēitēti vt q̄ p̄positū h̄z actuale peccā
 di i futurū vtile ē confitei et abstīnētiā c̄tas recupe
 ri tū confessor exp̄sse iterū et iterū p̄testet q̄ neq̄ ab
 soluit neq̄ p̄t neq̄ p̄m̄ tales a tal̄ confessio eundē libe
 rat qm̄ iterū eadē peccā confitei teneat. **M**ucior est
 op̄io p̄ p̄ccōribz dūcē sufficē ad absoluciōis sacramētāl
 fructuosā suscepaciōē q̄ confessa nō habeat actule p̄p̄o
 tū peccādi. hoc ei dicūt ēē nō ponē obicē. s̄ alia sn̄a
 q̄ requirit actuale p̄positū positū nō p̄ccādi i futu
 rū probabili⁹ est atq̄ securior. **V**irtute clauū et
 et meit̄ ip̄i dāt i q̄libz confessioē sacramētali idigē
 ne s̄ q̄ntē nouit d̄s. fit etiā vt actio min⁹ sufficiēs
 fiat i confessioē x̄tio. **V**oli actu confessi de peccatis
 suis capaces s̄t idigētiā suā q̄ dāt v̄ peccatibz
 et confessis. n̄ dicat sufficē ēē i grā et mēbris eccl̄ie
 et ita li confessio ibidē sūt pro confessioē i p̄posito
 v̄l i voto. **D**ies idigētiā referūt ad p̄m̄as pro
 vita hac iūctas sic ei text⁹ sonat. videt tū q̄
 iūctio gnālis q̄ bñ fieri solet vt oīa bō faciēda re
 dat i remissioē p̄sit i hoc et sufficiat vbi etiā p̄m̄a
 spūalis totidē dies quot sonāt idigētiā neq̄ iūctis

set Indulgentias nō recipit ille q̄ nō porrigit manū ad
uites nūq̄ ofetū bullarū et ita diues melioris dīa
oīs est quo ad aliq̄ q̄ religiosq̄ et medicq̄. **C**laue sa
cīmentali nō nōbilit̄ errāte ī imposicioe p̄uie ofes
sus p̄ illā p̄uiaz si fecit absolutq̄ ē a pena et a cul
liberalior pa v̄tute p̄missiois cuiusdā arbitrio dei et p̄tōri
p̄sonā sacerdotis. **Q**uāq̄ ē cū p̄ua p̄uā q̄ sp̄ote suscipi
t̄ et veisilit̄ adimplet̄ duce ofessos ī p̄gatorū q̄ cū mag
na nō īpleda p̄cipire ī infnū. **R**emues p̄uiaz ī hac
vita stulte facit nichilominq̄ absoluedq̄ ē si hō nō ex
fidelite q̄ credit nō ēē p̄gatorū aliud ī hoc faciat s̄
vel p̄p̄e teneitūdiez corpis ā īfinitate ā paup̄tatem
v̄t aliud silie. nulli īnto īūgeda ē p̄uā publicā
p̄tō secreto seq̄ de publico. **D**icit̄ nullq̄ p̄ castigati
onē scādalizādq̄ ē publice pro p̄tō occulto seq̄ pro
publico vbi si scādalizet̄ p̄tō scādaliū illud nō īpo
nētī sed sibi q̄ meruit īputet̄. **D**iuisio ofessiois si
ad p̄p̄osim ā pro nimio pudore fiat īpedīt veita
te absolutiois seq̄ vbi auctoritas sup̄ioris ī casibz
reseruatis et hō fides s̄plicū hoc faciūt et exasat̄
ā vbi ofessor forte p̄sueret̄ scādalizai ex p̄tō ofessi
et nō haberet̄ pro tūc ofessor aliq̄ secretq̄ cui absq̄
p̄babili scādalo p̄tā oīa reuelai posset aliq̄ tñ pos
sent videat tñ quilibz q̄ rōnabilit̄ oficiāz scādali
sibi figit. **D**ū nescit ofites de q̄busdā actibz an
fereit illos ā q̄ ītencioe et quō fereit ut sepe īt
git dicat s̄b adīaoe scrupulos suos ut sic neq̄ mē
nat̄ neq̄ absolutioe dofrāudet̄. **C**ūrat̄ obligatq̄
prochiano sel ī āno dāe eucaristie sacīmentū tētur
ei dāe si petat publice q̄ntūat̄ sciat̄ nō p̄tē nisi
causa refutatiois fuit nota v̄tote excoītatio publi

en ul' pccm notorū de qbz nō satisfecit publicē. **Hec**
 ptea de sacerdote i secto ul' q nō tēt' mīstre ul' pro tpe
 quo ad hoc neq' obligat'. **Forma** absoluciois ab ex
 coicatioe ista est q d' pmo fci Ego absoluo te a snia
 excoicatioe et restituo te sacmētis eplic i noie pūb
 et filij et spc sa. **Deinde** seqt' absolucio pro pccis si
 i excoicatioe pccm icludet' nātūro afitēdū sacmēta
 lū. **Ego** absoluo a pccis tuis i noie pūb et filij et spc sa
 amē. **Tua** q' ē in istis formis nichil imiscē. **Mateā** sus
 ficiēs i sacmēto fessiois ē hō pccōr atq' de pccis sbiciēs spōte
 se suo sacerdoti q sbicctio nō est ppe uniuscuius aliqū pa
 pa nulli afitēt' sed est volūtaria q pt nichilomin' ipe
 di ul' artū p supiorē ut nō qlibz pccōr cuilibz sacerdoti
 possit se sbicē pro pccō. **Epō** nō min' h' auctoritē istitu
 endi coadiutores fessores i sua dyocesi q aiāq' i sua
 pccōna. **Caveat** tñ epō eccliastrā ieiarchiā tolledo dī
 itē ul' dūcē pccōr aiātoz absq' cōpa eoz ul' cū mālifesta
Cōfessio ficta reiteai d' ex itectio fōm phabiliorem
 opidnē qūis durior ē q nō h' effm suū postmod' ces
 sante fictioe sicut baptisim' et hoc q' pnia reitea
 bil' ē nō sic baptisim' aiāciā q' nulla ibi absolucio sa
 cmētal' fuit s' potiq' noui pccā aditio. **Nō** est fictio si
 pccōr dicat oīa quoz actu recordat' qūis nō oīm re
 cordat' s' est fictio dū facit' celat aliqd ā i pposito pccm
 di pscuant ā sat et facit d' q a tali nō pt absolui. **De**
 nūciat' alia ē recōfiliat' q' fci nequit n' i grā alia
 est satisfactio ul' exsolucio q' fci pt q' grāz sic q' illiq
 iteācio nātūra nō existit ymo et tal' solucio respccū quo
 rūdā pccū tpaliū debitaz forte ponet' i mīsericō
Satisfactio ppe ut tal' est opant' sola opa penalia
 que s' volūtas nālū refugit et hīc penā habet iuste

eodem ut pmi voluntariū involuntaria pena redimat.
Uter oīa spūalia q̄lia s̄t deplatio et amor dī p̄t fieri
satisfactio tū q̄ anexa est pro statu isto fatigatio corp
is tū q̄ s̄t p̄p̄iam ieliatioēz modi itellct̄ et volūtas
abnegat se i obnegat se i obsequiū fidi et caritatis. **U**
m̄i pro alio posse satisfacere credit liberalitas dī dū
cā s̄b est vel ex ipotētia illi⁹ pro quo fit satisfactio vel
de mandato suo et caritate satisfaciētis vel superioris
auctoritate talit̄ ordinātis. **De matrimonio**

Consens⁹ mutū exp̄ss⁹ p̄ v̄ba de p̄nti q̄
tr̄ssert̄ p̄petuo corp⁹ vī i p̄tate m̄lis et
ecōtra et in eis p̄p̄qua iunctio tal̄ ordi
t̄ causat m̄rionū de iure n̄ali et dīno
limitat̄ consens⁹ ad c̄tas p̄sonas cū c̄tis c̄nstitūis et
q̄q̄t alit̄ fuit acceptatum p̄t illud iualidāe sup̄ae
auctoritas. **N**otū solēpnizatū p̄ suscep̄tōēz ordi
vel religiōis nō magis ex n̄a sua videt̄ dīne m̄rionū
iā attractū q̄ simplex s̄ hoc prouēit ex ecclie istitu
to maxie cū i illo dispes̄ae posse papā p̄babil̄ sit op̄io.
M̄rional̄ iunctio vni⁹ m̄lis cū plūib⁹ viris re
pugnat iuri n̄ali nō ecōtra qm̄ corp⁹ vī pl⁹ valet
pro q̄nto plūes fecūdaē sufficit et ita oī plūib⁹
liberat fūgi v̄p̄oib⁹. p̄ma tū i hoc c̄sentiēte cui cor
p⁹ vī nō cesseat i suū ius nūc at̄ ad statū p̄mēue
istituatōis reduxit p̄p̄t m̄rionū vni⁹ cū vna. **N**o
tū simplex castit̄is nō dimittit m̄rionū iā attractū.
peccat tū q̄ vovit dū p̄mo c̄thēdi volūtate habuit
voti c̄tēnā nō at̄ postea dū reddit debitū ut ē con
cors sn̄ia sed negat petitiōēz debiti posse fieri sine
fractiōē voti cui⁹ oppositū ex eo videt̄ veni q̄ vo
tū nō cadebat dīrecte n̄ sup̄ hoc. p̄ ē nūq̄ attractū

et nō sup hoc qd ē nūq̃ amiserit carit' alteri. alioq̃ dū
 nō amiserit etiā reddēdo debitū res effiat' voti frāt
 ti. alioq̃ ptea cēt sors tal' iugū nimis dura. **R**eli
 giosa p̃fessā a sacerdos vtētes copula carit' p̃t mīōm
 uū et si gūssie tūsgredūit' mādatū dī nō tū videt'
 vota fractores. **P**otū quippe est solū q̃pē de re alias lici
 ta q̃lis nō ēit extra. matrimonial' iunctio. **I**sta rēssio lūz
 apud sēpliores videat' extrema tū apud itelligētes
 q̃ nōis voti. est clari. **V**otū quippe solū fit de opibz
 superogatoriis ad q̃ q̃s alias nō tēbat'. **S**ic religiosa
 p̃prie loq̃do vouet qd nūq̃ vxorabit' qd antea liceb'
 illi nulla at' q̃pē dicit' vouē qd nūq̃ fornicabit' a
 adulterabit' qd ex p̃cepto ad hoc iā oīs hō obligat'.
Un et vxor nequit absq̃ mutuo cōsensu vouere
 mīōm. **P**rimo nec vir tute vouēt se nūq̃ petiturū
 debitū ab vxore tū p̃t' vērūdiā petēdi ipā
 detēi labi possit. **S**pōsalia dūmūt' v' mutuo
 cōsensu tū auctoritate supioris v' si alterā p̃sona
 itā fornicata fuerit v' p' votū solēpnizatū
 p' qd mīōnū ēē attractū non tū carnalit' cōsumā
 tū posset ifra duas mēses solū. **C**ontrēs fūte i
 foro ecclie q̃ntūz carit' copula s̃bseq̃t' eadē fictio
 ne imanēte nō iūgit' mīōnialit'. cōpelle' tū
 ab ecclia i foro extēiorū tāq̃ si verū fuiss' mīō
 nū habeat'. **S**ecū i mīōnū cūq̃ ē cōsiliū ut poa
 us oēs sūas ecclie tollet' q̃ p̃tō cōsentiat. p̃t
 tū nouo cōsensu adhibito fictū mīōnū si nūl aliud
 obstitit i verū amīre. **P**sona i ducta p' metū ca
 dente i cōstātem virū ad cōsentiedū itēi i plac
 one vbor mīōnialit' ut qd nō vult mētū p̃t p'
 modū mīōnū dūmū tāq̃ nullū sed de seductioē

p blandicias nō ita Impedimētū ppetuū i altero iun-
giū p qd nequnt se mutuo caritē agnosce ipedit mūo
nū iā attractū. **A**llq iugū tēē reddē debitū i de-
tinētū nōbile et cū sui corpis vlt fctq nascitū et
scdm hoc agnoscat qū leprosis vlt pgnatibz a mēstru-
atibz a fuosis a ppidimētis et filibz casibz reddi vlt
nō debitū oporteat. **T**ēp9 et loc9 sac nō videtur
excusae qū alt iugū tēat alteri peteti reddē
petēs tū qdā cūtabili monitiōe de nō excedo
exhortet seu i ducat. **De extrema vinctio ne**

Exrema vinctio hz nūq et formā i libas
suis expssa et obligat nō atēpne dū fct
vite scdm pbabiles iecturas p ifini-
tate expectat q ptea teitēdū potest s. k
causa tursq vēiente. **E**xrema vinctio vite suscepta
delet viciālia ymo videt q absolut ab oī cōpa
iuncta petitiōe recipiētis q ab oī pena libet cū vti-
te sacmētū cū q petit pie pseuerat pro se et iuste

Ordiō sacmētū plūes. **De sacmēto ordiō**
formas hz plūes qz materias ymo et sa-
cōdiciū duabz formis pplet vna q dat
sibi ptas sup corp9 xpi verū Altea q da-
t sup mysticū q si fuit defct vlt dubiū i aliquop
illud sub additiōe caute suppleu

Potentia iurisdictiōis residz apud papā et
i alios scdm ei9 detmīnatiōez diuatur
Attēde tū d3 sibi ēē illa ptate nō i des-
tructiōe ecclie datā s3 ei9 edificatiōe
Di papa dicit dñs oīm i spūalibz qd stat et i
tpalibz qd alij negat nichilomin9 dōtatio ecclie
i iurisdictiōibz et dñis apētari9 tpalibz et ex

cum in illis neq[ue] ee de iure n[atu]rali neq[ue] eide repug-
 nae videt[ur]. Nam p[ro]p[ter] neq[ue] exercuit talia d[omi]na neq[ue]
 p[er] exp[re]ssu succ[ess]orib[us] p[ro]hibuit sed reliq[ue] p[ro]tatem eor[um]
 discretoi p[er] varietate t[em]p[or]is & deuotione p[ro]p[ri]anoz sic vl'
 sic excedi. Papa no[n] p[otes]t p[ro]p[ter]e ordie[re] ierarchia[m] vni[us]a-
 lis eccl[esi]e sicut qui i[n] m[ul]tis talib[us] licet eide resistere i[n] facie
 et dice[re] cur ita facis utpote i[n] ex[em]p[lo]ib[us] manifesteno-
 tiis. Et si platos et eccl[esi]as sibi s[ub]ditas onerare sup[er]
 tib[us] i[n]tolerabilib[us] vl' lib[er]tatib[us] p[er]it[ur] spoliae d[omi]n[us] d[omi]n[us]

Explicit tractatus magistri iohannis Werson

Incipit tractatus nobilis de passionib[us] anime magistri iohannis Werson

Affionu[m] feruore eff[er]am et origine cog-
 noscere p[otes]t anime ad deuotionis scola vo-
 te. Hanc q[uo]dmodu[m] suma[m] vicia e[st] t[em]p[or]is
 esse i[n] aff[er]am malicie ita ut ia[m] ip[s]am vi-
 ciu[m] ex itimo sensu placeat sic culme[m]
 virtutis e[st] t[em]p[or]is esse i[n] aff[er]am iusticie. Aff[er]o
 vero vl' est passio ab agere delicta i[n] potestate agnosce-
 re vl' silitudine[m] h[uius] passionis no[n] est at deuotio sine aff[er]a-
 one. In deuotio q[uo]d aliud est q[uam] ex[em]p[lo] vl' eleuatio
 me[n]tis i[n] d[omi]n[u]m p[er] p[ro]p[ri]u[m] et h[uius] aff[er]am. Quisq[ue] o[mn]is v[er]tus
 cu[m] sit aff[er]io modicata et ordinata. viciu[m] ex def[ect]u mo-
 di et ordi[n]is i[n] aff[er]ib[us] p[ro]ueniat nu[m]q[uam] no[n] salubris e[st] af-
 f[er]io[n]u[m] passio[n]u[m] d[omi]n[us] passio[n]u[m] quippe ignorata
 qualitate neq[ue] v[er]tutu[m] neq[ue] h[ab]itu[m] ymo n[on] ip[s]a ho[m]i[n]is ne-
 q[ue] re[tri]butionu[m] suar[um] m[ul]tiplicu[m] potest sufficiens notitia
 vl' ars adipisci. Quo pacto deniq[ue] sicut o[mn]es orabim[us]
 me[n]te orabim[us] sp[iritu] iubilantes i[n] cordib[us] n[ost]ris et laudantes
 d[omi]n[u]m i[n] psalterio de m[em]oria cu[m] canticis i[n] cytha si desidero[rum]